



مهر و صفا

سروده ای از:

دکتر عباس آریانپور

مشخصات کتاب:

نام کتاب: مهر و صفا (سروده منظوم بر اساس انجیل یوحنا)
شاعر: دکتر عباس آریانپور
ناشر: روشن بُکس
تعداد چاپ: ۱۵۰۰ نسخه
سال چاپ: ۲۰۰۲ میلادی

مقدمه

برایم افتخار است که مقدمه ای بر چنین اثر زیبا بنویسم. اغراق نیست، اگر بگویم از کودکی، یعنی بیش از پنجاه سال پیش، با اسم آفای دکتر عباس آریانپور و این اثر ادبی او آشنا شدم. در حقیقت قبل از آنکه بتوانم انجیل یوحنا را با ترجمة قدیم فارسی خوب بفهمم، این اشعار بود که مرا در درک مطالب عمیق این کتاب کمک کرد. حتی امروز برایم آسانتر است قسمتی از این اشعار را به یاد آورم و از حفظ بخوانم. و هر گاه قسمتی از انجیل را به آسانی درک نمی کنم، این اشعار به کمکم می آیند. شاید این خصلت فارسی زبانان همه جهان است، یعنی عشق به شعر و ادبیات.

سالها بعد، یعنی در دهه ۶۰ و ۷۰ میلادی افتخار داشتم بیش از مدت ۱۰ سال در مدرسه عالی ترجمه، که به همت عباس و فرزندش دکتر منوچهر آریانپور تأسیس و اداره می شد، تدریس کنم. دکتر آریانپور بارها در بارهٔ خاطراتش در کلیسای انگلی ایران، دوستی اش با پدرم، و اینکه او چگونه در ارشاد پدرم به سوی مسیح مؤثر بود، با من صحبت کرد. به این دلیل این اثر برایم از شاعر مجھول الهویه، یا کسی که در اعصار پیشین میزیسته، نبود. استادی بود که همه روزه او را می دیدم و هر چندگاهی در بارهٔ خدمتش گپی می زدیم.

خواندن این اثر را به همه فارسی زبانان دنیا صمیمانه توصیه می کنم. نه تنها از زیائی ادبی آن لذت می بردی، بلکه بسیاری از مطالب عمیق انجیل یوحنا را بهتر درک خواهید کرد. بد نیست همگان بدانند که این اثر برای اولین بار بوسیله سازمان انتشاراتی «نور جهان» وابسته به هیأت ادبیات بین الکلیسائی ایران چاپ و نشر شد.

خدا کند چاپ و انتشار مجدد این اثر بعد از سالهای زیاد موجب برکت ایمانداران و رهنمون همگان به سوی خدای بزرگ باشد.

کشیش مهدی عبهري

مشاور کلیسای پرزبیتیری ایالات متحده امریکا، در امور خدمات جهانی بین ایرانیان

Consultant, Iranian Global Ministries, Presbyterian Church (USA)
November, 2002

(الف)

فهرست

صفحه

عنوان

الف	مقدمه
١	باب اول
٥	باب دوم
٨	باب سوم
١٢	باب چهارم
١٦	باب پنجم
٢٠	باب ششم
٢٤	باب هفتم
٣١	باب هشتم
٣٨	باب نهم
٤٢	باب دهم
٤٦	باب یازدهم
٥٠	باب دوازدهم
٥٤	باب سیزدهم
٥٨	باب چهاردهم
٦١	باب پانزدهم
٦٣	باب شانزدهم
٦٦	باب هفدهم
٦٨	باب هزدهم
٧٢	باب نزدهم
٧٦	باب بیستم
٧٨	باب بیست و یکم

باب اول

در آغاز بودی بدنیا «کلام» که در نزد یزدان همان را مقام همان بود ز آغاز نزد خدا نبود آن از اول ز یزدان جدا بجز او نبخشید هستی بکس! همه چیز خلوق او بود و بس! بشر را ز ظلمت رهاننده شد حیات اندر او بود و تابنده شد همان نور بر ظلمت دهر تافت فرستاده ای از سوی حق رسید (فرستاده را نام «یحیی» بدی که از هر آن نور شاهد شدی گرایند بر او ز نزدیک و دور که تا خلق آرند ایمان به نور که یحیی نه خود نفس آن نور بود فروغ حقیقی چنینش نشان بدنيا همان نور بايست تافت و لیکن جهان نور را کی شناخت! ز خاصان چون مهر و محبت ندید چنان قدرق داد بر مؤمنان هر آنکس که گردد سوی او روان که فرزند حق نباشد ز تن نه از خون، نه از خواهش این بدن نه از میل انسان، ولی از خدا بفرزندی حق شده رهنما!

بشد جسم خاکی سپس آن «کلام» میان بشر کرد چندی مقام
 پدر را یگانه پسر بود او پر از کبریانی و فر بود او
 بگفتم بباید یکی بعد از این بدو داد یحیی شهادت چنین
 اگر چه پس از من شود وی عیان ولی بوده پیش از من اندر جهان!
 فروغش شود پخش چون آفتاب پیاپی ز فیضش بشر کامیاب
 شریعت ز موسی بیامد صریح ندیده کسی مر خدا در جهان
 ز فرزند گردیده یزدان عیان ز نورش فروغ خدا باهر است

☆☆☆☆

فرستادگان ز قوم یهود
 که پرسند از او که «تو کیستی؟»
 مگر تو ز نزد خدا نیستی؟
 ولی داد یحیی بدیشان جواب
 چنین کرد بر آن جماعت خطاب:
 «نباشم من ای خلق شخص مسیح
 شوم معرفت با بیانی صریح»
 دگر باز کردند از ا و سوال
 که «تو کیستی؟ تا بدانیم حال
 تو الیاس یا آنکه پیغمبری؟
 بگفتند آن خلق «بس کیستی؟»
 بگفتند آن خلق «بس کیستی؟»
 که تا نزد مردم معرف شویم
 بشایستگی نام نیکت بریم.»
 بگفتا: «منم در بیابان ندا
 نبود نموده چنین انبیا
 بخوان این سخن نیک در اشعیا
 فریسی ز یحیی سوالی نمود نگر تا سوالی چه معقول بود:

اگر نیستی تو نبی یا مسیح و یا شخص الیاس بر گو صریح
 همه خلق تعمید دادی چرا؟ اگر نیست اینگونه قدرت ترا؟
 بگفتا بدیشان بدینسان جواب؛ که «تعمید من هست تنها از آب؛
 ولی ایستاده در اینجا همان به پیش من آمد کسی در جهان
 که تعمید او هست از آسمان و در بیت عبره چو تعمید داد
 نشاید که بندم نخ کفش آن!» بفردای آنروز یحیی بدید
 در آن سوی اردن قدم می نهاد بگفتا «خدا را همین بره است
 که عیسی بشد در کنارش پدید همین است آنکس که گفتم بجمع
 گناه جهان را همو شسته است! و بگفتم که گر چه پس از من رسد
 کند جان نثار پسر همچو شمع من او را از آغاز نشناختم
 و لیکن مقدم بمن میشود از این روی تعمید دادم به آب
 و لیکن مقدم شناسند راه صواب» سپس داد یحیی شهادت چنین
 که «شد روح نازل کنون بر زمین!» بشکل کبوتر بشد ز آسمان
 روان خدا ظاهر اندر جهان من اول ندانستم این شخص کیست
 و یا آنکه در روح با حق یکبیست و لیکن همانکس که شد رهبرم
 که خلق گنهکار توبه دهم همو گفت هر کس که روح خدا
 بجسمش در آید، بود رهنما بروح القدس خلق تعمید داد
 که آرند ایمان بدان اوستاد! دهم من شهدات بخلق جهان که اینست فرزند حق بیگمان!»



دو شاگرد یحیی دگر بامداد روان گشته اندر پی اوستاد
 نگه کرد یحیی چو عیسی روان بگفتا «خدا را بود بره آن!»
 دو شاگرد یحیی چو دیدند آن بدنبال عیسی شدند روان
 چو عیسی نظر کرد آن دو بدید بگفتند «رب، تو یی اوستاد
 بگفتنا «روان گر پی من شوید بمانند تا ساعت ده برش،
 یکی ذ آندو را نام بُد «اندرياس» چو شمعون پطرس برادر بدش
 بگفتا «کرستس که باشد مسیح چو پطرس بنزدیک عیسی رسید
 نگه کرد عیسی و گفتی «هلا به کیفا ملقب شوی نزد من
 چو پطرس فلیپس خرامان بدید بشد رهبر نتنانیل او
 که «موسی و تورات و هم انبیاء هیمن زاده یوسف ناصری
 از این گفته شد نتنانیل جری فلیپس بگفتا «بیا و ببین
 چو عیسی نگه کرد و او را بدید بگفتا «یهود حقیقی رسید!

که از مکر و نیرنگ باشد برى کجى نیست در او اگر بنگرى.»
 بدو نتنانیل گفتا جواب «کجا میشناسى مرا اى جناب؟»
 بدو گفت عيسى که «ای بنده ام بچشمان غبى ترا دیده ام
 فلیپس ترا چونکه دعوت نمود ترا جای در زیر انجير بود.
 بدیدم در آنجا هماندم ترا بنزدیک خود باز خواندم ترا.
 جوابش چنین نتنانیل داد: «بواقع خدائى تو اى اوستاد!
 تونى بیگمان پادشاه یهود.»
 «چو گفتم که بودی بزیر درخت از آن رو به ايمان گرانیده سخت?
 که اين گفته را ساده بس بشمرى؛ پس از اين بسى چيزها بنگرى
 ترا گويم آمين و باز آمين! ببىنى بزودى جهان نوين
 ملانک شتابان بدنیا روان ببىنى گشوده همى آسمان
 جلال خداوند گردد عيان. همه سوى فرزند انسان روان

باب دوم

خداوند عيسى سپس شد گسیل به «قانا» که باشد دهی از جلیل
 سوم روز آنجا عروسی بپا که شد نام عيسى در آن پیشوا
 بخوانند عيسى و یاران نیک که گردند در شادمانی شریک
 چو دادند بر مهمانان شراب از آن ناگهان یافت پایان شراب
 به عيسى چنین گفت مادر کلام: که «گشته می ناب اکنون تمام»

بدو گفت عیسی که «ای مام من رها کن مرا اندر این انجمان
 باشد مرا حال ایام کار که خلق جهان را کنم رستگار»
 بگفتا به مستخدمین مادرش «بیاورید هر چیز خواهد برش»
 که شش ظرف سنگی در آن جای بود
 که تطهیر کردند در وی یهود دو سه کیل گنجایش هر کدام
 بگفتا «قدحها شود پر تمام بنزد خداوند مجلس برید

از این آب بر مهمانان دهید»
 از آن جرعه ای چند بالا کشید خداوند مجلس چو آن آب دید
 ز دل دور بنمود او اضطراب و لیکن ندانست این کار کیست
 بگفتند، پس خادمان شرح حال خداوند مجلس به داماد گفت
 کرامت در این امر از بهر چیست؟
 که «شد آب ها این شراب زلال»
 «نشاید شرابی چنین را نهفت
 در آخر شراب خراب آورند
 چنین بی خیال نباشد درست»

از اعجاز عیسی همین شد دلیل
 عیان ساخت از خویش فرو جلال
 تلامیذ را داد درس کمال
 به ایمان او سخت محکم شدند!
 ز ایمان او بر جهان دم زندن!



چو شد موقع عید فصح یهود سوی اورشلیم باز او رو نمود
 به هیکل نگه کرد و دید آن مکان پر از دسته های فروشندهان
 بیکسوی گاو و دد و دام دید حیاطش پر از خیل و احشام دید

فروشنده دام در یک طرف خریدار اغnam در یک طرف
 نشسته تنی چند صراف پول ز بهره که سرگرم صرف و نزول
 چو عیسی نظر کرد بازاریان بیاورد شلاقی از ریسمان
 براند آن جماعت ز هیکل برون بساط همه کرد او واژگون
 برون کرد صراف و نقینه اش بگفتا بجمع کبوتر فروش
 چو این خانه است از خدای پدر! سپس پیروان را بخاطر رسید
 که این پیشگوئی به آخر رسید «که از غیرت خانه ات سوختم
 بعیسی بگفتند قوم یهود: بما آیتی ده که در کار تو
 خدا هست یار و مددگار تو» چنین داد عیسی بدیشان جواب:
 من آن را سه روزه بنا می کنم یهودان از این گفته مات و پریش
 چو شد آن عمارت هیکل تمام ولی قصد عیسی به هیکل نبود
 که در خاک ماند سه روز تمام چو برخاست از مردگان بعد از آن
 نمایان جلال خدا می کنم فزون از چهل سال و شش بر دوام
 که عیسی نداند سخنهای خویش! نماید ز اموات زان پس قیام
 نماید ز سخنهای او بیامد شان ز هیکل مرادش تن خویش بود
 بیامد سخنهای او بیامد شان



چو دیدند ازو معجزات عظیم شده سالک اندر ره مستقیم

گروهی که سویش شتابان شدند ز ایمان او جمله شادان شدند
ولی چون خداوند آگاه بود که انسان خطار کار و گمراه بود
به ایمانشان اعتقادی نداشت به انسان چو او اعتمادی نداشت
چو آگاه بود از درون بشر که باشد پر از کبر و پندار و شر

باب سوم

فریسی که «نیقودیموس» داشت نام بنزد یهودان مر او را مقام
شبانگه بنزدیک عیسی شتافت
بگفتا به عیسی که «ای اوستاد تو نازل ز نزد خدائی و بس!
نمیگذرد!»
مگر آنکه یزدان بود یار او بدو گفت عیسی جوابی چنین
کسی گر دوباره تولد نیافت
بدو نیقودیموس گفتا چنین
چگونه تواند یکی مرد پیر
مگر بار دیگر تواند بشر
بگفتا مسیح «آمین آمین
نیابی تولد گر از روح و آب
که از جسم مولود گردد جسد هم از روح روحی بهستی رسد

تعجب نمودی چو گفتم بتو که باید تولد بیابی ز نو؟
 شود باد هر کجا که خواهد وزان
 نداند کس آغاز و انجام آن
 نداند کسی غیر اهل تمیز»
 «چگونه بود گفته هایت صواب؟»
 ولی درک مطلب نداری بیاد؟
 و یا از خداوند بشنیده ام
 چو من نیستم در جهان محترم!
 نگردید باور بیانات من
 چگونه تواند ادراک آن؟
 مگر آنکه ز آنجا بیامد فرود
 ز دنیای پانین شود بر فراز
 رود پور انسان بر کردگار
 نگردد دیگر از گناهان هلاک
 براه حقیقت شود رهسپار
 که فرزند یکتای خود برگماشت
 بیابد حیات و نگردد هلاک
 شود تا ابد خرم و شادمان
 که بر خلق دنیا کند داوری
 نکرده پسر را پدر رهبری
 فرستاد فرزند بهر نجات
 که بخشد بدنبالی ز مرگش حیات
 هر آنکس که ایمان بدو آورد ز حکم مجازات ایمن شود

ولی هر که ایمان نیارد بحق کنون داوری را شود مستحق
 چو ایمان نیاورد از قلب و جان بفرزند یکتا خدای جهان
 بود حکم اینگونه مردم چنین؛ که نور جهان تافت روی زمین
 و لیکن بظلمت جهان رو نمود گنه کار باشد عدوی فروع
 از آنجا که کردار شان زشت بود چو از نور گردد هویدا دروغ
 ولی هر که شد سالک راستی نباشد در او زشتی و کاستی
 نکو کار در نور گیرد قرار که کارش بمردم شود آشکار
 که دانند اعمال او از خداست هم او را خدای جهان رهنماست»

☆☆☆☆

سپس کرد عیسی خیال سفر بسوی یهودیه شد رهسپر
 بسیاری شاگرد های نیکو، بتعمید مردم بیاورد رو
 چو یحیی بزندان نیفتاده بود بشد اختلاف در آنجا عیان
 در اطراف تطهیر مایبیشان تلامیذ یحیی و قوم یهود
 در این باره کردند گفت و شنود بگفتند زان پس به یحیی سخن
 «در آنسوی اردن چو بودت وطن یکی بود همراه تو آن زمان
 که تمجید او را گشودی زبان دهد خلق تعمید او این زمان شده جمله مردم بسویش روان»
 چنین داد یحیی بدیشان جواب که «اینکار آن شخص باشد صواب
 ندارد کسی قدرتی این چنان مگر آنکه بر روی رسد ز آسمان
 بگفتم شما را عیان و صریح که من نیستم در حقیقت مسیح

فرستاده هستم منش پیش روی که بر خلق بنمایم آثار اوی!
 عروس آنکه دارد بخانه درون شود خوانده «داماد» بیچند و چون:
 ولی هر که داماد را هست یار ز آواز او دلخوش و بی قرار
 بدینگونه شادی مرا کامل است که داماد آن عیسی عادل است
 چو باید فزون گردد او را جلال ز افزونیش من بیابم زوال»
 چو او آمده ز آسمان بلند بود بر عموم بشر ارجمند
 سخن از زمین باز گوید یقین
 ولی آنکه باشد ز روی زمین بود فوق انسان و کون و مکان
 چو باشد بما شاهد راستین اگر چه ز بالا نموده نزول
 شود معترف داور راستین پذیرد اگر هر که او را چنین
 تکلم نماید کلام خدا چه آنکس که آمد بنام خدا
 بیکسان نگشته بهر کس عطا که در این جهان روح پاک خدا
 همه چیز بر وی عنایت کند خدا چون پسر را محبت کند
 شود از حیات ابد بهره ور بفرزند، ایمان چو آرد بشر
 بدل تخم مهر خدا را نکاشت کسی کو بفرزند ایمان نداشت
 بماند بر او خشم پروردگار بدنیا و عقبی بود شرمسار



باب چهارم

گروه فریسی خبر یافتند که مردم به استاد رو تافتند
 (جو شاگرد عیسی فزونتر شده زیجی به تعمید پر شد
 که استادی او مسلم شده به تعمید و عیسی مقدم شده)
 پس او از یهودیه بیرون شتافت
 به «سوخار» از قسمت سامرہ گذارش در آنجا به چاهی فتاد
 که یعقوب آنرا به یوسف بداد
 توقف کمی کرد بالای چاه
 که ناگه زن سامری شد عیان
 بنزدیک عیسی رسید او کنون
 که بر من عطا کن تویک جرعه آب
 تمامًا سوی شهر گشته روان
 چگونه ز من آب کردی طلب
 که مابین ما انس و الفت نبود»
 «برو بخشش حق نما جستجو
 مرا میشدی معتقد این زمان
 اگر معرفت داشتی بیگمان
 طلب می نمودی ز من از صفا ترا آب زنده نمایم عطا»
 بدی گفت آن زن «عمیق است چاه کشی آب بی دلو تو از چه راه؟

چگونه کنی آب زنده عطا؟ ز یعقوب برتر نباشی شما!»
 بدو گفت عیسی که «این آب چاه بشر را نبخشد همیشه رفاه
 عطش ماند اnder تنش پایدار
 که هر کس از این آب شد کامگار
 بنوشد ولی گر کسی بیریا
 بجوشد در او چشمها ای جاودان
 بدو گفت آن زن که «ای پیشاوا
 که دیگر من از هر این آب چاه
 بدو گفت عیسی ز مهر و صفا
 بپاسخ بگفتا زن سامری
 بگفتا که «دانم مراد تو چیست
 چو تا این زمان کرده ای پنج بار
 بد و گفت زن «پس تو پیغمبری
 پرسش نمودند اجداد ما
 و لیکن شما را عقیده چنان
 بدو گفت عیسی بدینسان جواب
 رسیده شما را کنون آن زمان
 نه در روی کوه و نه در اورشلیم
 چو جوید پرستندگان چنین
 چو روح مجرد بود کردگار
 بروح حقیقت شود آشکار
 بباید گرایند در این جهان

بگفتا زن «ای اوستاد بشر کرستس چو گردد بما جلوه گر
 ز اسرار آگاه سازد بشر ز غیب او رساند به انسان خبر»
 بدoo گفت عیسی «کرستس منم! که با تو کنون گفتگو میکنم»
 تلامیذ آنگه ز شهر آمدند
 تعجب نمودند از کار او
 و لیکن نکردند از او سوال
 هماندم زن سامری بی سبو
 بمrdm همه داد مژده چنین
 بگفتا بمن، هر چه کردم ز پیش
 ز گفتار آنزن همه مردمان
 تلامیذ کردند آنگه ندا
 بگفتا «مرا هست نوعی غذا
 تلامیذ گفتند مابین خویش
 بگفتا «خوراک من اندر جهان
 که از روی میل فرستنده ۱ م
 نباشد بشر را بدنیا مگر
 نمایید چشمان سوی آسمان
 برای درو گشته حاصل سفید
 که هر کس درو کرد در این جهان
 که هم زارع و هم دروگر شوند

در این مورد این گفته نیکو بود یکی کارد و دیگری بدرود
بدنیا فرستم شما را جلو که بی رنج آرید بر کف درو
کشیدند بس رنج دیگر کسان شما منتفع گشته از رنجشان!»

☆☆☆☆

ز گفتار آن زن گروهی ز پاد بیاورد ایمان بدان اوستاد
تقاضا نمودند جمله از او گراناید بر او گروهی عظیم
«بدو هست ما را کنون دسترس به ایمان او خویش بستافتیم
که خلق جهان را بود رهنما»
دو روزی وطن کرد در آن مکان
بسیاری ندارد چو پیغمبری
بسامان خود طالب و مشتری
که در اورشلیم دیده رفتار او
نمودند جمله از او گفتگو
باشد منتشر کار و اعجاز او
چو بودند در عید جمعی کثیر
ز خلق جلیل و ز بربنا و پیر

☆☆☆☆

به قانا روان شد سپس آن جناب همانجا که کرد آب را او شراب
که سرهنگی آندم بشد آشکار چو فرزند او بود بیمار و زار
از او کرد خواهش شفای پسر که بودی کفرناحوم او را مقر
بدو گفت آن رهنما نجات که «ایمانتان بسته بر معجزات؟!»

بدو گفت سرهنگ با التماس: «ز مرگ پسر سخت دارم هراس
 اگر اندکی دیر آنس برم
 ز مرگش پریشان شود خاطرم!»
 بدو گفت عیسی در آندم چنین
 سوی ده همان لحظه شد او روان
 که فرزند تو هست زنده یقین»
 که ایمان بدو داشت از قلب و جان
 غلامان دویدند او را به پیش
 بگفتند «غمگین مباش و پریش
 که فرزند دلبرد تو زنده است
 چراغ حیاتش فروزنده است»
 بپرسید سرهنگ از خادمین:
 «چه ساعت سلامت شد او را قرین»
 بدانست سرهنگ بی شک و ریب
 که عیسی بداند حقایق ز غیب
 هماندم که عیسی بوی گفته بود
 بفرزند او عافیت رو نمود
 خود و بستگانش سپس آشکار
 به ایمان عیسی شدند استوار

باب پنجم

سوی اورشلیم گشت عیسی روان
 پس از آن بشد عید دیگر عیان
 که نامش بدی آن زمان «باب ضان»
 یکی حوض میبود در آن مکان
 در آنچه شده جمع کور و چلاق
 در اطراف آن پنج طاق و رواق
 سلامت بیابند با غسل آن
 که چون آب گردد در آنچه روان
 علیل و زمین گیر بوده مدام
 مریضی سی و هشت سال تمام
 بدو گفت عیسی ز مهر و صفا:
 «تو خواهی که یابی در اینجا شفا؟»
 بگفتا «ندارم کسی را کنون که چون آب آید فرستد درون

شتايند اشخاص دیگر در آب نگردم بدینکار من کامیاب»
 بدو کرد عیسی بدین سان خطاب
 بپا خیز و بستر بگیر از زمین
 همانند شفا یافت بیمار زاد
 شد اینکار در سبت قوم یهود
 به بیمار گفتند مردم چنین
 چنین مرد بیمار پاسخ بداد
 که بردار بستر روان شو کنون
 یهودان بگفتند «آن شخص کیست؟
 ولی او ندانست عیسی که بود
 همان شخصی، عیسی یکی روز یافت
 بدو گفت: «اکنون شفا یافتی
 دیگر بعد از این هیچ منما خطا
 روان گشت آنگه بنزد یهود
 یهودان بس آشفته حال و نزار
 بدین سان نمودند او را ندا
 بگفتا که «در روز سبت شما
 چو در سبت مشغول باشد پدر
 از آن روز یهودان بیدادگر
 که تنها نه او ناقض سبت بود و لیکن خدا را پدر میستود

برابر همی داشت خود با خدا چنین فاش می کرد او ادعا
 سخن گفت بر خلق عیسی چنین: «ز من بشنوید آمین آمین
 نخواهد پسر غیر میل پدر که کار پدر را نماید پسر
 چو فرزند خود را پدر دوست داشت
 همه کار خود را به او واگذاشت
 چنان قدرق بر پسر میدهد
 خداوند بخشد به مرده حیات
 کسی را نکرده پدر داوری
 که خلق جهانش کند احترام
 کسی کو نکرده پسر احترام
 ذ من بشنوید آمین آمین
 هر آنکس که بشنید گفتار من
 فرستنده ام را نماید قبول
 ز مرگ او به هستی شود منتقل
 ز من بشنوید آمین آمین
 که آواز فرزند حق بی گمان
 بدسان که باشد پدر را حیات
 به او قوه داوری داده است
 شگفتی نشاید شما را چنین که آید زمانی کسی بعد از این
 که ز آواز عیسی همه مردگان بیابند از نو حیات و توان
 نکو کار یابد حیات ابد به بدکار هم مزد زشتی رسد

مرا نیست از خود چنین خود سری به فرمان ایزد کنم داوری
 دهم چون به میل خدا برتری
 نباشد درست این شهادت ز من
 که دائم بود راست او را سخن
 که او پیش رویم فرستاده است
 ز نزد پدر چون نمودم نزول
 که یابید جمله به نام نجات
 ولی چند روزی فروزنده بود
 که گوییم من از سوی یزدان سخن
 که سازم جلال پدر جلوه گر
 که قوت مرا از پدر می رسد
 که گشتم روانه ز نزد خدا
 چو باشد گرفتار قید بدی
 صدایش نگشته بخلق آشکار
 نداند جهان غیر نام خدا
 ز راه خدا پاک گمره شدید
 که بخشید کتب هستی جاودان
 که یابید از لطف باری حیات
 نباشد شما را کنون التفات
 نیابم من از خلق دنیا جلال
 ندانید فرزند او راهبر
 ندارید در دل چو مهر پدر

بنام پدر من چو کردم ظهور مرا جمله از خویش کردید دور
 بباید اگر پیش خود یک نفر بدانید او را به حق راهبر
 سزاوار ایمان شما نیستید به فکر جلال خدا نیستید
 جلال بشر را فقط طالبید گریزان ز اندیشه خالقید
 نمانید شاید شما این خیال که نزد پدر شکوه گویم ز حال
 ولی شکوه از من نباشد سزا که موسی کند بر شما ادعا
 همان کس که دارید برو او امید به نامش هماره عبادت کنید
 اگر بود موسی شما را قبول نبودید از گفتة من ملول
 چو بنوشه موسی برایم چنین که من منجیم، منجی راستین
 ولی چون ندارید موسی قبول ز گفتار من بی قرار و ملول

باب ششم

بدان سوی دریای ژرف جلیل به دریای طبریه او شد گسیل
 توقف نمود او در آن مرز و بوم به دنبال او خلق کرده هجوم
 چو دیدند اعجاز بسیار را شفا دادن لنگ و بیمار را سپس با تلامیذ رفت او به کوه
 شتابان بدنبال او شد گروه گروهی فراوان بدو رو نمود
 چو شد موقع عید فصح یهود نگه کرد عیسی بدان مردمان بگفتا به فیلیپس از امتحان:
 «فراهم نما نان جمع کثیر که این عده گردند راضی و سیر»

فیلیپس بدو گفت این سان جواب هویدا ز اظهار او اضطراب
 که «دینار گر خرج گردد دو صد
 بدو اندریاس پس رو نموده:
 دو ماهی و هم پنج نان جوین
 چگونه به مردم رسد این غذا؟
 نشستند پس خلق روی گیاه
 اگر می نمودند مردم شمار
 پس آن پنج نان را گرفت اوستاد
 سپس زان دو ماهی بمردم بداد
 تلامیز را گفت پس اوستاد:
 نمودند پس جمع آن پاره نان
 چو دیدند آن معجزه مردمان
 که باید شود ظاهر اندر جهان
 و لیکن خبر یافت عیسی به راه
 از آن روی تنها بر آمد بکوه
 به کشتی نشستند پس مردمان
 هوا تیره میشد به هنگام شام
 نرفته سوی خلق عیسی هنوز
 چو مردم شده رانده از تن باد
 خرامان روی آب دریا روان
 زند گام بر آب، «نور جهان»

هرasan شده جمله آن گروه بگفتند «عیسی بود روی کوه!»
 بدیشان چنین گفت عیسی سپس «منم، پس نترسید اکنون ز کس»
 نمودند پس خلق آهنگ آن که عیسی بکشتی برند آن زمان
 همان لحظه کشتی بساحل رسید بدیدند مردم دگر بامداد
 که عیسی بساحل همی ایستاد جماعت شده بر شگفتی دچار
 چو عیسی نگشته به زورق سوار شد از سوی طبریه آنگه روان
 گروهی به زورق نشسته عیان رسیدند آنجا که ماهی و نان
 بمرم عطا کرده «نور جهان» چو دیدند استاد آنجا نبود
 به دنبال او جمله رفتند زود جماعت بدنبال او آمدند
 کفرناحوم آنگاه داخل شدند چو دیدند عیسی به دریا کنار
 شدند آن جماعت به حیرت دچار بدان خلق عیسی بگفتا چنین
 «زمن بشنوید آمین آمین» نخواهیدم از هر آن معجزات
 ولی چونکه نان کرده ام التفات برای غدائی نمائید کار
 که تا هست دنیا بود پایدار خوراکی که باقیست تا جاودان
 ذ فرزند انسان عطا گردد هر آن چو یزدان زده مهر بر این خوراک
 بشر گر خورد ز آن نگردد هلاک» جماعت بگفتند: «ای اوستاد
 به ما ده تو حکم خدا جمله یاد» بگفتا به مخلوق عیسی چنین
 که «این است حکم الهی یقین که بر مرسل حق کنون مردمان
 بیارند ایمان همه بی گمان بگفتند «اعجاز بنما به ما که دانیم زان دو ترا پیشوا

بسی من و سلوی به اجداد ما خدا کرد اندر بیابان عطا
 که مکتوب گشته است اندر کتاب که از آسمان داد شان نان و آب»
 چنین داد پاسخ به گفتار شان
 پدر کرده نان حقيقی عطا ز الطاف خود بر بشر از سما
 که بخشیده هستی بخلق جهان»
 که نان حقيقی رسد ز آسمان همیشه از این نان به ما کن عطا»
 بگفتند مردم «خداآوند ما! بگفتا «منم همچو نان حیات
 هر آنکس که گردد سوی من روان که بخشم بدنیا ز مرگم نجات.
 هر آنکس که ایمان بمن آورد
 نماند گرسنه دیگر در جهان!
 دگر تشهه اندر جهان کی شود?
 گناه شما هست بی شک فزون
 و لیکن شما را بگوییم کنون
 چو با چشم دیدید «نور جهان»
 کسانی که بخشیده بر من پدر
 من آنان نرام ز خود هیچگاه
 چو کردم ز افلاک از آن رو نزول
 پدر را اراده بود این چنین
 قیامت نمایند در واپسین
 فرستنده دارد اراده چنین
 بیابد حیات ابد بی گمان
 نمودند پس داد و غوغای یهود:
 که «من نام و نازل از آسمان منم زاده خالق این جهان!»

بگفتند آن قوم بی دادگر که «یوسف مگر نیست او را پدر؟»
 بدیشان چنین گفت عیسی جواب
 که «ای گمرهان از طریق صواب!
 به نزدم نیاید یکی از بشر
 مگر خالقم باشدش راهبر
 چنین آدمی را به روز شمار
 قیامت ببخشم کنم رستگار!
 چو کرده نبوت چنین انبیا
 هر آن کس که تعلیم دید از پدر
 بگوییم ز صدق آمین آمین
 پدر را ندیده کسی در جهان
 بیابد همیشه حیات ابد
 منم در جهان هم چوپان حیات
 چو «من» را بخوردند اجداد تان
 منم نان زنده که از آسمان
 هر آنکس مرا خورد تا جاودان
 بود جسم من بهر تان «نان» من
 نمودند غوغای یهودان سپس
 بگفتا مسیح «آمین آمین
 نکردید اگر اکل از این بدن
 ننوشید اگر همچنان خون من
 نیابید هر گز اثر از حیات
 ز خون من و جسم من هر که خورد
 بسوی حیات ابد راه برد!
 قیامش دهم من روز شمار
 به راه نجاش کنم استوار

غذای حقيقی تن من بود شراب حقيقی ز خونم رسد!
 من اندر وی و اوست در من بسی
 همانسان که من زنده ام در پدر
 که نان سماوی همین نان بدان
 دهد نان من هستی جاودان
 چو می بود اندر کفرناحوم او
 بشد در کنیسه عیان اوستاد
 و لیکن بگفتند شاگردها
 چو دانست عیسی بیاناتشان
 «فهمید اگر گفته ساده ام
 اگر پس ببینید پور بشر
 چه گوئید ای خلق کوته نظر!
 ز روح است ساری بقا و حیات
 بود گفته من چو روح و حیات
 و لیکن بسی خلق در این میان
 (از این گفته مقصود عیسی چنین
 همان کس که عیسی بدشمن فروخت
 بگفتا بدیشان دو باره سخن
 مگر آنکه یزدان بود رهبرش
 در آن لحظه بسیار شاگردها

۲۵

شود او هم از زندگی بهره ور
 نه آن نان که اجداد مردند از آن
 به هر کس که سهمی بگیرد از آن»
 بگفت این سخنهای نفر و نکو
 به مردم بدینگونه تعلیم داد
 که «این گفته بس باشد بما»
 بدیشان چنین کرد پاسخ بیان:
 که تعلیم بر خاکیان داده ام
 بر افلاک ساعد به اجلال و فر
 که هستید بس جاهل و بی خبر?
 ز جسم است ناشی فنا و ممات
 که بخشد به افراد انسان نجات
 نیارند ایمان به «نور جهان»
 که بودند در آن میان خاننین
 همانکس که از مهر حق چشم دوخت!
 که «ناید کسی بی سبب نزد من
 فروزان کند از صفا خاطرش»
 نمودند شاگردی او رها

سپس گفت عیسی بدان چندین یار «شما را مگر نیست قصد فرار؟»
 بدو گفت شمعون پطرس جواب
 سخن های تو جمله باشد حیات
 به نزد تو از روی ایمان شدیم
 تو فرزند آن خالق زنده ای
 بدو گفت عیسی که «کردم گزین
 یکی از شما همچو شیطان بود
 از آن گفته او را یهودا مراد
 (یهودای) فرزند شمعون پست
 همان خائن دون و بی اعتبار
 که هر گز ندیده چو او روزگار!»

باب هفتم

سپس گشت عیسی کمی در جلیل
 نشد بر یهودیه چندی گسیل
 چو بسته یهودان به قتلش کمر
 که خونش نمایند یکسر هدر
 چو نزدیک می گشت عید یهود
 بگفتند اخوان عیسی چنین
 به سوی یهودیه عازم بشو
 که هر کس که خواهد شود آشکار
 به پنهان نباید گراید به کار
 نما خویش بر خلق دنیا عیان
 که کارت به بینند خلق جهان»

(چو اخوان آن نور گیتی فروز نیاورده ایمان به عیسی هنوز!)
 سپس گفت عیسی به اخوان خویش «مرا فرصت اکنون نیامد به پیش
 جهان نیست دشمن به کار شما چو کار جهان را بدانم خطای
 شماها سوی عید ره آورید ولی موقع من نگشته کنون
 از این رو بماند اندکی در جلیل و لیکن چو گشتند اخوان روان
 روان گشت عیسی از آن در قفا یکی گفت «عیسی نکو آدمی است»
 که می خواست پیشه کند اختفا ز ترس یهودان کسی دم نزد
 که او را کناری به چنگ آورند چو بگذشت نیمی از عید یهود
 همه در پیش کرده بس جستجو در آن جا به تعلیم آورد رو
 یکی گفت «مردی بسی دمدمی است» ز حیرت یهودان پریشان شده
 میادا که او را گزندی رسد چو نبود ز تعلیم او بهره ور
 به هیکل خداوند هم رو نمود به پاسخ چنین گفت عیسی سخن
 به مخلوق بنمود بس گفتگو فرستنده داده بمن این کلام
 که «این اوستاد از کجا آمده؟ ز تعلیم گردد بشر رهنما
 چگونه کتب را بداند ز بر؟» که از خود سخن گفته یا از خدا

هر آن کس که از خود بگوید سخن بود طالب عزت خویشتن
 ولی هر که خواهد جلال خدای
 بود در جهان راستین رهنمای
 سیاهی و بدخواهی و کاستی
 در او نیست زشتی و ناراستی
 بیاورده تورات موسی از آن
 که هادی شود بر شما در جهان
 و لیکن نکردید آن را عمل
 شما چون که باشید دزد و دغل
 به قتل چگونه کمر بسته اید؟
 بگفتند آن خلق دون و شریر
 که «دیو است در روح تو جای گیر!»
 همان دیو آهنگ قتل تو کرد
 تو با دیو باید نمائی نبرد!
 بگفتا بدیشان ز روی مثل
 «نمودم برای شما یک عمل
 که جمله از آن غرق حیرت شدید
 هم انگشت حیرت به دندان زدید!
 که ختنه نماید اولاد خویش
 نماید در سبت ختنه شما
 مگر هست در سبت ختنه روا؟
 که در سبت دادم مریضی شفا؟
 ز روی حقیقت سزد داوری!
 «مگر نیست او را ز مخلوق بیم؟
 بگفتند پس مردم اورشلیم
 شود آشکارا چگونه چنین؟
 به گوید سخن آشکارا بسی
 و لیکن نباشد مسیح این جوان
 بباید به دنیا چو شخص مسیح
 نداند کسی منشا او صریح
 به هیکل چنین گفت عیسی سخن «بدانید ای مردمان حال من

که من مرسل از پیش خود نیستم بدانید من در جهان کیستم
 شتابید از روی حق و یقین فرستنده را خالق راستین
 و گر نه به دنبال من بگروید فرستنده ام را شناسانده اید
 ولی من شناسم فرستنده را من از او و او شد فرستنده ام
 من او را به دنیا نماینده ام» نمودند آهنگ قتلش یهود
 ولی موقع مرگش اکنون نبود بیاورد ایمان گروه عظیم
 بگفتند با او جماعت ز بیم «مسیح او به دنیا شود جلوه گر
 نمودند با کاهنان انجمن فریسیان شنیدند چون این سخن
 به قتلش رسانند قوم شریر که عیسی نمایند آنها اسیر
 که «من اندکی هستم اندر جهان چنین کرد عیسی در آن دم بیان
 نهم روی بر تارک آسمان به نزد فرستنده گردم روان
 ولی من روانه شوم سوی او نمانید برم بسی جستجو
 کسی زین کم و کیف آگاه نیست» بدان جا شما را دیگر راه نیست
 «کجا کرده آیا خیال سفر؟!» یهودان بگفتند با یکدیگر
 که آوارگان را رهانی دهد؟ به یونان مگر قصد دارد رود؟
 که «او را نمائیم بس جستجو» چه باشد از این گفته منظور او

☆☆☆☆

چو شد آخرین روز عید یهود به مردم خطابی بدینسان نمود؛
 «هر آن کس بود تشنه آید برم که آب حیاتش نمایم کرم!

چو مذکور گردید اندر کتاب که در بطن مؤمن روان گردد آب
 چنین آب زنده بود تا ابد به مؤمن همیشه از آن می رسد
 بلی، آب زنده است روح خدا که بخشد بشر را همیشه بقا!
 گروهی بهودان ز گفتار او به ایمان عیسی شده معترف
 هم از طرز کردار و گفتار او ز اغوای شیطان شده منحرف
 بگفتند در باره او چنین بگفتند بعضی «مسيح است اين!»
 گروهی دیگر بين شک و يقين
 که «او هست پيغمبر راستين!»
 از آنجا نشاید که گردد گسیل
 نباشد نوشته مگر در كتاب؟
 که فرزند داؤد باشد صواب؟
 بباید مسيح از همان جا برون»
 به آزار او جمله کی مستقر
 اگر چه بی او گروهی شتافت
 به نزدیک ارباب خود کاهنان
 بگفتند «عيسي نمائيد اسیر»
 «نگفته بيان کسی این چنان!
 خداوند حتماً مددگار اوست»
 «شما هم شده گمره از راه دین!
 نکرده ورا فاضلی جستجو!
 که لعنت بدین مرد گمراه باد که از شرع اجداد گمره فتاد!»
 و ليکن نيقوديموس دادگر که شب نزد عيسى بشد رهبر

بگفتا بدیشان که «شرع یهود بما اینچنین راه حکمت نمود
که فتوی نشاید به مخلوق داد مگر آنکه گفتار شان گوش داد
سخن های او ابتدا بشنوید پس آنگاه فتوی به قتلش دهید»
فريسان و سردسته کاهنان ز غفلت بدادند پاسخ چنان:
که تو نيز گويا جليلي شدي که اينگونه بر نفع ا و دم زدي?
بيايد پيغمبر مگر از جليل ز جانی چنين پست و زشت و ذليل!
سيپس هر يكى شد براهى روان بقتلش همه يك دل و يك زبان!

باب هشتم

چو عيسى بشد خسته از مردمان بشد جانب کوه زيتون روان
به هيكل روان شد دگر بامداد بقوم از ره لطف تعليم داد
فريسى و كاتب گروه عظيم که بودند بسيار پست و لئيم
براي ثبوت بيانات خويش بنزدش زفي زاف آورده پيش
زناكار را در ميان داشتند ز عيسى داوری خواستند
به عيسى بگفتند: «اي پيشوا شد اين زن گرفتار حين زنا
به تورات موسى بود آشكار که زاف بيابد شود سنجسار
چه گونئ تو از بهر اين ماجرا؟
بگفتند اين از ره امتحان که تا ادعاني نمايند از آن
وليكن چو عيسى شنيد اين سخن بپائين فگند او سر خويشن

به انگشت بنوشت روی زمین همان منجی صادق راستین
 چو کردند اصرار بهر جواب بپا خاست عیسی و کرد این جواب
 «کسی گر ندارد گناه از شما کند سنگ اول بسویش رها!»
 سرش را به پانین فگند آن زمان نوشت او بروی زمین همچنان
 از این گفته گشتند مردم خجل ز گفتار خود بیمناک و دو دل
 یکایک برفتند از آنجا برون بهمانند عیسی و آن زن درون
 پس استاد چشمان به بالا فگند نگه کرد بر آن زن مستمند!
 چو دیگر کسی را در آنجا ندید ز رحمت بوی داد اینسان نوید:
 «کجا بند آن مدعی های تو که بودند خواهان فتوای تو؟»
 چنین گفت آن زن که «ای اوستاد کسی بر من زار فتوی نداد!»
 بدو گفت عیسی ز راه کرم که «من هم ز فتوای خود بگذرم!
 برو لیک منمای دیگر گناه مکن عمر خود را از این پس تباہ»



سپس گفت عیسی به مردم چنان که «هستم من ای خلق نور جهان!»
 هر آن کس بدنبال من شد روان ز ظلمت رها گشت تا جاودان!
 که روشن شود از فروع حیات شود سالک اندر طریق نجات»
 فریسان بگفتند با او چنین که «ای مدعی بر طریق یقین!
 چو دادی شهادت بخود نزد ما ترا نیست بر خود شهادت روا»
 بگفتا چنین اوستاد بشر «دهم من شهادت ز روی خبر
 شهادت اگر من به خود میدهم ز آغاز و انجام خود آگهم!

و لیکن شما گمره و غافلید به کردار اهریمنی مایلید
 شما راست حکم از طریق بدن نکردم ولی حکم بر خلق من!
 اگر من کنم حکم باشد درست چو تنها نگفتم سخن از نخست!
 خدای پدر تکیه گاه من است به هر حال یار و گواه من است!
 نموده بیان شرع موسی چنین گواه دو تن را بدان راستین!»
 پدر هست آن شاهد دومین!»
 «پدر را نشان ده بما این زمان»
 که «ای گمرهان از طریق صواب
 چگونه شناسند ذات پدر؟
 به نزدیک فرزند می تاختید»
 چو وقت صلیبیش نگشته فرا
 که «ای گمرهان از ره راستین!»
 چو نمایم ز دنیا دیگر باره رو
 بمیرید اندر گناهان خویش
 نمایند هر دم مرا جستجو
 بمانید گمره به حال پریش!
 شما را نباشد بدان جای راه»
 که «بر قتل خود بسته گویا کمر!»
 که «فهم شما قاصر است از صواب!
 من از آسمانم ز روی یقین!
 شمائید پورده این جهان
 نباشم من از زمرة خاکیان!»
 ندارید باور چو گفتار من
 بمیرید از غفلت خویشتن!»

یهودان بگفتند «تو کیستی؟ مگر همچو ما تو بشر نیستی؟»
 بگفتا «بگفتم من این از نخست نکردید ادراک حرفم درست
 سخن های بسیار دارم کنون که خلق جهان را بود رهنمون
 فرستنده ام هست چون کردگار من افکار او را کنم آشکار»
 یهودان چو بودند دور از کمال سخن های نغز و نکو سر بسر!
 «چو کردید فرزند انسان بلند به وقتی که من در جهان نیستم
 پدر آنچه گوید کنم آنچنان بگوشم صدای خدا آشناست
 ز شر بشر جانم ایمن بود! نمایم من آن سان که گوید سخن
 کنم من به دنیا ز روی صفا»
 ز ایمان او بر ملا دم زندن که «ای مردم صادق پاک دین!
 به شاگردی من گواهی دهید حقیقت نماید شما را رها
 نماید در من اگر زندگی رهائی بیابید از بندگی!»
 به پاسخ بگفتند مردم بدو که «معنای این گفته خود بگو
 که ما نسل ابرام پیغمبریم به خلق جهان بی گمان سرویم!

نبودیم هر گز کسی را غلام ترا چیست منظور از این کلام؟
 بگفتا جواب «آمین، آمین بگوییم شما را ز صدق و یقین
 گنه کار باشد غلام گناه حیاتش بود یکسر از آن تباہ
 چو فرزند آزاد سازد کسی ز آزادگی بهره بیند بسی!
 شما نسل ابرام باشید و باز ز اندیشه قتل من سرفراز?
 چو نبود کلام من اندر شما ستائید نامم ز روی ریا
 هر آنچه بدیدم به نزد پدر بگفتم یکایک به نوع بشر
 شما نیز ای مردم بی بصر! نمائید رفتار قول پدر!
 بگفتند آن مردم خود نما که «از نسل ابرام باشیم ما»
 بگفتا به پاسخ بدیشان چنین که «اولاد او هست اهل یقین
 ز اعمال او در شما هیچ نیست بر احوالتان سخت باید گریست!
 به قتلم ز کینه به بسته کمر! شده آتش خشم تان شعله ور
 از آن رو که گوییم کلام خدا به مخلوق دنیا ز روی صفا
 که ابرام این سان کجا کار کرد؟ چگونه چنین زشت رفتار کرد?
 کجا هست کردار تان چون پدر؟ چو باشید در قید دوفی و شر!
 بگفتند با او بدین سان کلام که «باشد مگر نطفه ما حرام؟
 خدا هست بر جمله ما پدر ز الطاف او جمله گی بهره ور»
 چنین داد عیسی بدیشان جواب که «ای مردم منحرف از صواب!
 اگر بود خالق شما را پدر شما را فزون بود مهر پسر!
 چو من هم ز نزد خدا آمدم برای نجات شما آمدم!

فرستاده خالق مرا در جهان که اعطای کنم هستی جاودان
 چو از درک گفتار من عاجزید کلام مرا زان سبب نشنوید
 که ابلیس باشد شما را پدر به اولاد خود او بود راهبر
 که ابلیس از اول خطاکار بود بد و قاتل و ذشت کردار بود
 نباشد چو ابلیس در راه راست خیالات و کردار او هم خطاست
 دروغ ار بگوید سزاوار اوست که مکر و ریا شیوه کار اوست
 و لیکن مرا راستی پیشه است به نیکی و نیکونی اندیشه است
 از این رو ندارید باور مرا که هستم پیغمبر ز نزد خدا
 کرا هست قدرت که باشد گواه که ملزم نماید مرا بر گناه؟
 اگر راست دانید گفتار من هر آن کس که باشد از آن خدا
 و لیکن شما چون از او نیستید یهودان بگفتند از راه کین
 که «بashi تو در نزد ما سامری چنین گفت عیسی پدان گمرهان»
 چو حرمت نمایم پدر را ذ دل ندارم من اندیشه هر جلال
 ذ من بشنوید آمین آمین بدانید این را ذ روی یقین
 هر آنکس که بشنید گفتار من بیاورد ایمان به کردار من
 نبیند دیگر مرگ را تا ابد بدو فیض و رحمت همیشه رسد»

بگفتند آنگه یهود این سخن که دیو اندرون تو دارد وطن!
 بمیرند اندر جهان کائنات
 نباشی فزوونتر تو از انبیا
 بگفتا چنین اوستاد بشر:
 پدر بر پسر بخشد این سان جلال
 شما مر پدر را شناسا، نه ائید
 ولی گر بگویم ز راه خطما
 شناسم خدا را من از قلب و جان
 که ابرام جد شما شاد بود
 یهودان بگفتند از راه کین
 که نبود ترا عمر پنجاه سال
 بگفتا سپس «آمين آمين
 ذ روز ازل بود هستی مرا
 یهودان از این گفته ها خشمناک
 گرفتند اطراف او حلقه وار
 و لیکن چو عیسی هیا هو شنید

چگونه تو از مرگ بخشی نجات؟!
 معرف بشو خویشن را به ما!
 «نکردم طلب عزت و جاه و فر
 همان خالق عادل لایزال
 چو از نزد او جمله گمره شدید!
 که نشناسم او را، شوم چون شما!
 ز گفتار او خرم و شادمان
 که سر حیات مرا در دیود!
 «چگونه نمائی بیانی چنین?
 ز ابرام گونی چرا شرح حال?
 که بودم به دنیا بسی پیش از این!
 به هستی جهان را شدم رهنمای!
 مصمم که سازند او را هلاک!
 که او را نمایند پس سنگسار!
 ز هیکل برون رفت و شد ناپدید

باب نهم

چو عیسی دوان بود کوری بدید ز مردم سؤال شگفتی شنید:
که «آیا گنه کار این کور بود؟ و یا والدینش گناهی نمود؟»
ذ عیسی شنیدند این سان بیان: «گنهکار باشد نه این و نه آن!
از آن رو شده کور در روزگار
که گردد جلال خدا آشکار
شتایم که تا شب شود آشکار
نشاید به شب غیر خواب و قرار
به دنیا چو هستم منم نور آن
سپس بر زمین ریخت آب دهان
به چشمان آن کور مالید گل
به حوض سیلوحا نما شستشو
برفت و چنان کرد آن مرد کور
چو دیدند مردم که بیناست او
گروهی دچار شگفتی شدند
یکی گفت «این مرد آن کور نیست!»
مگر این نه آن مرد کور گداست?
چنین گفت آن کور بینا شده،
گل ساخت عیسی ز آب دهان
بمالید و زان پس شدم من روان

ز حوض سلوحا شدم چون بدر ز بینانی خود شدم بهروه ور!
 بگفتند مردم که «عیسی کجاست؟»
 پس او را کشیدند قوم یهود
 به نزد فریسان سخت و عنود
 بگفتند «اظهار کن شرح حال»
 به بینانی او شد مرا رهنما!
 فریسان نمودند از او سوال
 بگفتا که «عیسی بدادم شفا
 فریسان بگفتند «این مرد کیست؟
 چو در روز سبت این شفا یافته
 که عیسی نباشد ز نزد خدا
 گروهی بگفتند این سان جواب
 بدینگونه شد بین شان گفتگو
 نمودند زان پس جماعت سوال
 بگفتا که او در حقیقت نبی است
 و لیکن یهودان پرخاش جو
 نکردند باور بیانات او
 ز راه فزوی و کبر و غرور!
 نمودند احضار مام و پدر
 که پرسند بس شرح حال پسر
 چگونه ورا چشم این سان گشود!»
 بگفتند مام و پدر در جواب:
 نمائید بر پور ما این خطاب!
 که فرزند ما بالغ و عاقل است
 به پرسید این ماجرا را از او
 و لیکن بگفتند مام و پدر
 چنین پاسخ از بیم و غوغای شر!

چو هر کس که میگفت صاف و صریح
که عیسی بود در حقیقت مسیح
شدی از کنیسه برون بی سؤال
بدست گروهی دد و بی کمال
بخوانندند بار دیگر مرد کور
بگفتند او را به تهدید و زور
که «بنما خدا را ستایش کنون
که گشته ز رحمت ترا رهنمون
و لیکن گنه کار عیسی شناسی
از او دور شد با عناد و هراس!»
شفا یافته داد این سان جواب:
ولی از ره لطف و مهر و صفا
ذ کوری مسیحا نجاتم بداد
دو باره نمودند از او سؤال
بگفتا شفا یافته در جواب
مگر قصد شاگردی اش کرده اید
به دشنام رانند او را برون
تو شاگرد عیسی شدی، آشکار!
به موسی تکلم نموده خدا
شفا یافته گفت بار دیگر
ندانید عیسی بود از کجا!
دعای گنه کار دور از صفا
نگردد اجابت به نزد خدا
و لیکن پرستد کسی گر خدا
ز آغاز دنیا ندیده کسی
کتب را بخوانید اگر چه بسی
که کوری که عاجز ز مادر بزاد
خدایش بدین گونه بینش دهاد!

نبود او فرستاده گر از خدا کجا بود این گونه قدرت و را؟
 بگفتند مردم بدان مرد راد
 «چگونه توافق به ما یاد داد؟
 تو خود آمدی در جهان با گناه
 بود روزگار تو یک سر سیاه!
 چگونه تو بر ما معلم شوی؟
 که خود در میان جهنم روی!
 براندند او را از آن جا بروون
 نمودند او را حقیر و زبون
 چو بشنید عیسی از او شرح حال
 که خود را محبت نمود او سوال:
 «تره است ایمان به نور خدا؟»
 بگفت «مرا شو بدو رهنما!»
 که ایمان بیارم من از قلب پاک
 به پور خدا تا نیابم هلاک
 بدوم گفت عیسی که «آن کس منم
 بگفت «ای خداوند روی زمین
 پس آن مرد او را پرستش نمود
 ز روی حقیقت ستایش نمود
 بدوم گفت عیسی دو باره چنین
 که «از سوی حق آمدم بر زمین»
 شود کور، بینا ز روشن دلی
 «که بینا شود کور از جاهلی
 و لیکن فریسان ز راه غرور
 بگفتند ما را بخوان تو کور!»
 به پاسخ چنین گفت عیسی کنون
 «گناه شما هست از اینها فزون!
 اگر کور بودید اندر جهان!
 گناه شما پیش حق هست بیش!»
 و لیکن چو بینا بدانید خویش



باب دهم

بگفتا سپس «آمین، آمین
 ز من بشنوید ای همه مؤمنین!
 کسی گر ز دیوار آغل رود
 پس او سارق گوسفندان بود
 کسی گر ز در نزد گله رود
 شبان همه گوسفندان بود!
 شبان چون سوی گوسفندان رسد
 صدایش چو بر گوسفندان رسد
 بخواند همه گوسفندان به نام
 شود رهبر گوسفندان خویش
 چو بیرون خرامد، شتابد رمه
 به دنبال او بی غم و واهمه
 شتابند هر جا به دنبال او
 به آواز او گله بگرفته خو
 به آواز بیگانه رنجد رمه
 چو بیگانه باشد به گله غریب
 و لیکن چو عیسی بگفت این بیان
 بمانند عاجز ز معنی آن!
 بگفتا سپس «آمین، آمین
 منم در جهان هادی مؤمنین!
 منم بر همه گوسفندان چو در
 که باشم به عمر ابد راهبر!
 و لیکن هر آنکس که پیش از منست
 به معنی فریبند و رهزن است!
 ولی گوسفندان ز آواز شان
 به بردند پی بر همه راز شان
 منم در، که هر کس ز من شد برو
 نجات از گناهان بباید فزون
 خرامد به بیرون و هم بر درون
 بباید علوفه ز فیضم فزون

ز رهزن مجو غیر قتل و فساد مگر دزدی و کین و بغض و عناد
 ولی من به دنیا رسانم حیات دهم من بشر را ز غفلت نجات
 شبان نکو بهر انسان منم برای بشر جان فدا می کنم!
 ولی شخص مزدور دلسوز نیست به نزدیک او گرگ و گله یکیست!
 چو بیند که گرگی درنده رسد برد جان بدر، گله آنجا نهد
 همان گرگ افتاد میان رمه بدرد دل گوسفندان همه
 شبان نکو بهر انسان منم فدا جان برای عزیزان کنم!
 شناسم عزیزان خود جای خویش عزیزان شناسند مولای خویش
 همان سان شناسد پسر را پدر که از بهر گله کند جان هدر!
 مرا گوسفندان بود غیر از این که باشند آواره روی زمین
 بیابد که خوانم همان ها به پیش کنم گله خلق جهان را به خویش
 یکی گله کردند و یکتا شبان همه گوسفندان برش شادمان
 از این رو پدر دوستدار من است همیشه مددکار و یار من است
 چو جان را فدا می کنم رایگان نگیرد کسی جان من از بدن
 مرا هست قدرت که بخشم حیات پدر داده اینگونه قدرت مرا
 یهودان از این گفته ها خشنمناک دگر باره کردند قصد هلاک
 یکی گفت با اضطراب و غریبو که «عیسی بود سخت در بند دیو!»
 یکی گفت دیوانه داند کجا؟ که گوید چنین نکته ها بهر ما

ز دیوانه چون کور بینا شود؟ سفیه از کجا مرد دانا شود؟

☆☆☆☆

زمستان شد و عید دیگر رسید به هیکل دگر باره عیسی پدید
 بشد در رواق سلیمان عیان یهودان گرفتند اطراف آن
 بگفتند «ما را مردد مدار از این بی خیالی همه دور دار!
 اگر در حقیقت تو هستی مسیح بخلق این چنین گفت عیسی جواب؛
 بفرما به ما با بیانی فصیح!»
 «نمودم به مخلوق راه صواب ولی قلب حضار این انجمن
 نیاورد ایمان بگفتار من که اعمال من شاهد مدعاست
 که میل خدا قصد و منظور ماست! و لیکن نیارید ایمان به من
 نباشد چون از منحبان من! شناسند آواز من گله ام
 گذارند دنبال گامم قدم! دهم من حیات ابد بر همه
 هلاکت نبیند دگر این رمه!
 چو بخشیده این گله یزدان به من «نگیرد کسی گوسفندان ز من
 کسی چون تواند که گیرد ز ما؟ پدر کرده این گله بر من عطا
 از این گفته اندر غضب شد یهود!
 که سازند از را هدف قوم پست مرا با پدر یک بود این وجود»
 «بقتلم چرا بسته این سان کمر؟! گرفتند بس سنگ ها را به دست
 نمودم ز روی کرم آشکار چنین گفت عیسی ز روی بصر!
 نباشد به زشتی گفتار تو! به خلق جهان قدرت کردگار
 یهودان بگفتند «کردار تو چو باشی تو انسان، نه ذات خدا
 از این کفر قتل تو باشد روا!

بگفتا به پاسخ چنین اوستاد که «آرید گفتار تورات یاد
 که کرده بشر را «خدایان» خطاب مگر نیست تورات ما بر صواب؟
 مرا چون که تقدیس کرده پدر فرستاده بهر نجات بشر
 به خلق جهان قدرت کردگار نمودم ز روی صفا آشکار!
 شما کافر مظلوم خوانده اید ز نزد جماعت مرا رانده اید
 چو گفتم که فرزند یزدان منم! رهاننده نوع انسان منم!
 گر اعمال حق را نیارم بجا نیارید ایمان ذ پستی مرا
 بمن گر که ایمان نمی آورید به اعمال اظهار ایمان کنید
 چو دانید روح پدر در منست روان من اندر خدا ایمن است»
 که سازنده استاد را دستگیر نمودند آهنگ قوم شریر
 نمود او ز چنگال مردم فرار بدان سوی اردن سپس رو نمود
 گرفت اندر آن جای چندی مقام گروهی به سویش نمودند رو
 بگفتند «یحیی که تعمید داد ز خود معجزاتی ارائه نداد
 که عیسی ره رستگاری نمود!» ولی قول یحیی همه راست بود
 نمودند تمجید پروردگار! گروهی به ایمان استوار



باب یازدهم

جوان که ایلعاذرش نام بود مريض و گرفتار آلام بود
 اقامتگهش بيت عنیا بدی و از آنجا که مرتا و مریم شدی
 تمنای ياري ز مریم نمود به مرتا و مریم برادر چو بود
 (به گيسوي خود مریم پاک دل معطر نمود او ز عطر ثمين
 وجود خداوند روی زمين) فرستاده ای از سوی خواهران
 شد نزد عيسی در آن دم روان که «يار تو بيمار باشد شدید»
 سخن هاي قاصد چو عيسی شنيد بفرمود «از مرگ باید رها
 ببینيد اکنون جلال خدا شناسيد فرزند حق در جهان
 جلالش به دنيا بگردد عيان» دو روزی به رفتن تعلل نمود
 برای شفایش تغافل نمود سپس بر یهودیه آهنگ کرد
 همان جا که قبلًا از آن گشت طرد! تلاميز گفتند «ای اوستاد
 مگر رفته خشم یهودت ز ياد؟ نمایند مردم ترا سنگسار
 یهودیه را گر کنى اختيار!» بدیشان چنین گفت عيسی جواب
 که «من کرده ام کار خود انتخاب کسی گر کند روز روشن سفر
 بود دور از لغش و از خطر چو تابد بوی نور گيتي فروز
 ز ظلمت هراسان نباشد بروز ولی هر که در شب کند طی راه بظلمت چو باشد در افتاد به چاه»

سپس کرد بر آن جماعت خطاب «کنون ایلعاذر بیابید خواب
 ولی من ز خوابش نمایم رها
 شفا بخشم او را از مهر و وفا»
 تلامیذ گفتند «گر هست خواب
 ولی خواب او بود خواب ابد
 شفا یابد از محنت و التهاب
 (ولی خواب که بر جمله خاکیان میرسد!)
 سپس کرد عیسی صریحاً بیان
 که «رفته است ایلعاذر از این جهان!
 که در غیبتم روحش آزاد شد
 کنون گشت باید سویش رهسپار»
 ولی روح من زان سبب شاد شد
 که ایمان شما را شود استوار
 یکی از تلامیذ «توما» به نام
 تلامیذ را گفت «ما هم رویم
 که در مرگ با او شراکت کنیم»
 چو عیسی بر ایلعاذر رسید
 پس از چهار روزی، ورا مرده دید!
 چو بد بیت عنیا بر اورشلیم
 بیامد بدان جا گروهی عظیم!
 که مرگ برادر فراموش کنند
 سوی پیشوایش همان دم دوید
 چو مرتا خبر شد که عیسی رسید
 که مرتا و مریم تسلی دهنند
 ز مرگ برادر نژند و نزار
 ولی داشت مریم به خانه فرار
 بدرو گفت مرتا که «ای اوستاد
 اگر بود مهرت به ما آشکار
 ز مرگ برادر نبودیم زار
 توافی که بخسی تو او را شفاء»
 هم اکنون بخواهی اگر از خدا
 که «برخیزد آن کس ز روی یقین»
 بدو گفت عیسی جوابی چنین
 بدو گفت مرتا که «یوم قیام
 بود مردگان را قیامت تمام»
 بدو گفت عیسی که ای زن بدان
 حیات و قیامت منم بی گمان

هر آن کس که ایمان به من آورد اگر مرده گردید زنده شود!
 اگر زنده ایمان به من آورد نبیند دگر مرگ را تا ابد!
 گر این گفته باور کنی در حیات بیایی به دنیا و عقبی نجات»
 بدو داد مرتا جوابی چنین «مسيحها تونی، منجی راستین
 خدا را تو باشی يگانه پسر که بخشی سعادت به نوع بشر»
 سپس در نهان نزد مریم شافت
 بدو گفت، «استاد خواند ترا»
 چو مریم به نزدیک عیسی رسید
 بیفگند خود را به پای مسیح:
 «اگر بودی اندر برم، ای خدا
 چون عیسی همه زار و گریان بدید
 سپس کرد قیر برادر سؤال
 ز اندوه آن مرده عیسی گریست
 یهودان چو دیدند عیسی نزار
 که «او کور را کرد بینش عطا
 چو کردند مردم بیاف چنین
 به غاری که ایلعاذر آنجا غنود
 بفرمود سنگ در غار را
 نمایند مردم به یکسو رها
 بدو گفت مرتا «بکن التفات
 که بگذشته روزی چهار از وفات
 ز بوی عفونت شوی منزجر اگر سوی آن مرده داری نظر»

بدو گفت عیسی «نگفتم مگر؟ گر ایمان بود مر ترا راهبر
 به بینی جلال خدا را تمام شوی آگه از معنی این کلام»
 سپس سنگ آن غار را پس زدند مهیای رفتن به داخل شدند
 بیفگند عیسی به بالا نظر بگفتا «نما استماع ای پدر!
 ترا می نمایم ثنا وسپاس که از من اجابت کنی التماس
 و لیکن کنون هر این حاضرین
 مرا ساز با لطف و رحمت قرین
 به خلق جهان نادی حق شدم»
 سپس با صدائی بلند و متین
 که «بیرون شو، ای ایلعاذر ز غار»
 رُخ و دست و پایش بدی در کفن
 بگفتا خداوند، «بازش کنید
 گروهی چو دیدند این کار او
 و لیکن تنی چند از حاضران
 بگفتند تفصیل این ماجرا
 از این رو همه کاهنان یکنوا
 همه شور کردند با یکدیگر
 گر این شخص آزاد باشد چنین
 بیابند این جا همه رومیان
 قیافا که بد کاهنان را رئیس
 بگفتا «مجاز است، ای مؤمنین یکی گر شود کشته در راه دین!

یکی گر شود کشته ما را چه باک؟ که قوم الهی نگردد هلاک»
 بدین گونه او هم نبوت نمود که عیسی شود فدیه خلق زود
 شود فدیه بر جمله بندگان رها سازد از بندگی این جهان)
 بشوری به قتلش مصمم شدند به تصمیم خود سخت محکم شدند
 چو عیسی خبر یافت از این قرار نشد در میان یهود آشکار
 از آن جا سوی افرایم شتافت دمی چند آن جا مخالف نیافت



چو نزدیک شد عید فصح یهود سوی اورشلیم خلق پس رو نمود
 همه بهر تطهیر خویش آمدند ولی در پی فیض عیسی شدند
 به هیکل شده منتظر بهر او نمودند او را همه جستجو
 و لیکن فریسان و هم کاهنان بدادند فرمان به اطرافیان
 که عیسی نمایند آن ها اسیر به هر جا رود گردد او دستگیر

باب دوازدهم

چو شش روز بر عید مانده رسید بشد باز عیسی به مردم پدید
 سوی بیت عنیا بشد او روان همان جا که بر مرده بخشید جان
 پذیرانیش کرد مرتا به شام گرفت ایلعاذر به مجلس مقام
 سپس مریم آورد عطر گران که با سنبل ناب آغشته آن
 بپاشید بر پای عیسی همان بخشکاند پاها یش از گیسوان

بهودای خائن چو این کار دید ز آز و شره جانش بر لب رسید
 بگفتا که «این عطر اسراف شد
 (در این گفته میخواست او سود خود)
 ز پولش به مسکین رسد برگ و پوش!»
 که سیصد به دینار گردد فروش
 چو بود او در آن جمع ضد و قدار
 یهودا به فکر فقیران نبود
 بدو گفت عیسی «کن این زن رها
 منم در جهان اندکی میهمان
 سران شور کردند از کاهنان
 چو کرد ایلعاذر گروهی زیاد
 به فردا خبر شد گروهی عظیم
 گرفتند پس شاخه های تخیل
 نمودند او را سپس پیشواز
 که «شد ایسرانیل را پادشاه
 مبارک بود مقدم پادشاه
 به کره الاغی سوار اوستاد
 که «ای دخت صهیون هراسی مدار
 نکردند ادراک این، آن زمان
 ولی یافت چون بعد عیسی جلال
 گروهی که بودند اندر رکاب
 بگفتند «او مرده را زنده ساخت
 ز مهر و محبت بشر را نواخت»

از این رو نمودند از او پیشواز که بودند دل بسته حرص و آز
 فریسان بگفتند با یکدیگر؛ که رفته به سویش تمام بشر!
 از این شخص سودی ندیدیم ما اگر چه سخن‌ها شنیدیم ما»
 گروهی ز یونانیان نکو نمودند از فیلیپس جستجو
 که دیدار عیسی کنیم آرزو چو هستیم مشتاق دیدار او»
 سپس شد فیلیپس بر اندریاس که دیدار عیسی کند التماس
 بگفتند عیسی بگفت این مقال که «فرزنده انسان بیابد جلال
 هم آمین و آمین ز من بشنوید بگفتار من جملگی بگروید
 بیفتند اگر گندمی در زمین نمیرد چو ماند زمان چنین
 ولی گر بمیرد شود بارور پدیدار گردد بسی زان ثمر
 هلاکت بدست خود آرد به پیش هر آن کس گرامی کند جان خویش
 ولی هر که جان کرد خوار و نژند شود از حیات ابد بهره مند!
 به خدمت کند هر که دل را قوی مرا تا ابد می کند پیروی
 بیابد به هر جا که گردم روان شود خادم من وی از قلب و جان
 که هر کس کند خدمتم را شعار کند حرمت او بسی کردگار
 اگر کس به خدمت به بند کمر فراوان کند حرمت او پدر
 کنونم دچار غم و اضطراب تنم در فشار و دلم در عذاب
 نما ای پدر پور خود رستگار از این التهاب و از این اضطرار
 بدین قصد تا حال ماندم صبور نکردم در این راه سهو و قصور
 مرا ای پدر بخش فر و جلال» بزد هاتقی ز آسمان این مقال:

که «بخشوده ام بر تو جاه و جلال دهم باز آن را به حد کمال!»
 شنیدند حضار چو این ندا بگفتند رعدى نموده صدا!
 گروهی بگفتند در این مقام
 چنین داد عیسی بدیشان ندا
 کنون بر جهان داوری می کند
 چو من سوی افلاک بالا روم
 از این گفته بنمود منظور خویش
 بگفتند مردم که تورات ما
 تو گونی که فرزند انسان همی
 چنین داد پاسخ به خلق جسور
 چو نور جهان بر شما شد پدید
 چو ظلمت شما را بگیرد فرا
 بود نور چون با شما در جهان
 سپس گشت پنهان ز خلق جسور
 چو با آن همه معجز بی شمار
 که پایان رسد گفته اشعیا
 که «چشمان ایشان همه گشت کور
 از این رو نیابند از من شفا»

☆☆☆

ولی باز جمعی ز سرکردگان به ایمان او راسخ اندر نهان

چو قوم فریسی ذ جهل و جنون نمودی کسان از کنیسه برون
 نکردند اقرار پس آشکار چو بودند خواهان جاه و وقار!
 سپس کرد عیسی بدبیشان ندا که «شد هر که در دین من پا بجا
 فرستنده ام را کند احترام به نزد پدر هست او را مقام
 هر آن کس که بیند جمال پسر به بیند به معنی جلال پدر
 منم نور و تابم به خلق جهان رهانم ز ظلمت همه مؤمنان
 کسی گر ز ایمان شد بری نخواهم بدو کرد من داوری
 که داور نباشم من اندر حیات به خلق جهان می رسانم نجات!
 کسی گر شمارد کلامم حقیر بود در قضایت خدایش خبیر
 کلامم کند داوری در شمار به هر کس که آن را نبیند به کار
 چو از خود نکردم کلامی بیان پدر داده این قدرتم در جهان
 به فرمان او باز کردم دهان نمودم بیان راه حق بر جهان
 به فرمان حق تا حیات ابد نمایم بیان هر چه از حق رسد

باب سیزدهم

چو نزدیک شد عید فصح یهود به خاصان خود بس محبت نمود
 چو نزدیک شد ساعت موت او از این رو به خاصان بیاورد رو
 شد او از محبت به خاصان امین حبیب همه تا دم واپسین
 تلامیذ چون صرف کردند شام به پا خاست عیسی به مثل غلام

سپس کرد او جامه از تن بدر یکی دستمال بزد بر کمر
 پر از آب بنمود آن گه لگن تلامیذ را شست پا و بدن
 بخشکاند با حوله پاهایشان چنین داد رسم بزرگی نشان
 اگر چه پدر کرده بر او عطا چو نوبت به شمعون پطرس رسید
 از این کار استاد خجلت کشید بگفتا به استاد «پایم مشوی!»
 خداوند گفتا «کلامی مگوی!»
 نفهمی کنون معنی کار من کنی درک منبعد رفتار من!
 نباید بشوئی تو پای مرای!»
 به پطرس چنین پاسخی نیک داد: ز مهر و محبت سپس اوستاد
 تو را نیست با من به دنیا نصیب!»
 « بشو پا و دست و سرم ای جناب»
 بدو گفت شمعون پطرس جواب
 که «از غسل گرگشته ای بهره مند
 که پاک است آن دیگر اعضای تو
 شود رهبرم آن یکی بر هلاک!»
 بپوشید عیسی دو باره ردا
 بگفتا سپس او به خاصان خویش
 که کردم برای شما ف المثل!
 سزاوارم این احترام زیاد
 بشوئید پای محبان دین
 نمانید سرمشق رفتار من همی پیشه سازید کردار من

که برتر ز آقا نباشد غلام رسول از فرستنده دارد مقام
 عمل گر نماید این گفته را خوشا در حقیقت به حال شما
 شناسم تلامیز دا سر به سر ز حال همه خوب دارم خبر!
 ولی تا که تکمیل گردد کتاب هر آنکس که با من خورد نان ز قاب
 به من پاشنه می نماید بلند رساند به مولای خود او گزند
 بگفتم من این کار پیش از وقوع هر آنکس فرستنده دارد قبول
 که یابد کمام به دنیا شیوع پذیرد به میل و به رغبت رسول»
 بفرمود با غصه و اضطراب: «یکی هست اکنون میان شما
 که تسليم دشمن نماید مرا» تلامیز با حال زار و تباہ
 نمودند بر او یکایک نگاه چو شمعون پطرس اشاره نمود
 که بشناسد آن مرد گمراه زود یکی از تلامیز با اعتماد
 که زد تکیه بر سینه اوستاد در آغوش عیسی بیانداخت خویش
 بدو گفت با حال زار و پریش: «نشان ده به ما خائن بدسگال!»
 به خاصان تو ای پادشاه جلال!» بدو گفت عیسی که «ای حق پرست
 بهر کس دهم لقمه او خائن است!» سپس لقمه را بر یهودا بداد
 (يهودای فرزند شمعون مراد) که بود آن یهودا به شیطان دچار
 چنین گفت عیسی بدان زشت کار «برو هر چه خواهی بزودی بکن
 که بدکار باشی ز بنیاد و بن» ندانست کس معنی این سخن
 به غیر از یهودا در آن انجمن چو بگرفت لقمه آن یهودای پست همان لحظه قید محبت بگست

شب تیره آمد ز مجلس برون پر از کبر و پندار و خشم و جنون
 سپس گفت عیسی به یاران چنین «ز من گوش دارید ای مؤمنین
 کنون یافت فرزند انسان جلال خال خدا یافت در او کمال
 خدا گر بیابد جلال از پسر پسر از جلال پدر بهره ود!
 بزودی نماید خدای پدر ز فر و جلالش پسر مفتخر
 بدانید، اطفال محبوب من بزودی رها گردم از قید تن
 از آن پس بجونید دائم مرا دمی چند هم صحبتم با شما
 همین طور گفتم به قوم یهود: دهم حکم تازه به نوع بشر
 شما را به مقصود من ره نبود! نمودم محبت از آن بر شما
 محبت نمائید بر یکدیگر! که دارید مهر و محبت روا
 که هستید شاگرد من بی گمان» ذ مهر و محبت شناسد جهان
 که «ای زاده خالق لایزال سپس کرد شمعون پطرس سوال
 بفرما ز راه محبت به ما بدو گفت عیسی «نشاید کنون
 به دنبام آئی ز دنیا برون ولی بعد چندی گرانی به من
 که باشد به نیکان همان جا وطن» بدو گفت پطرس که «ای اوستاد!
 هم اکنون براحت دهم جان بیاد! بدو گفت عیسی ز علم یقین
 که «آیا کنی جان نثارم چنین!» نمائی تو انکار نامم سه بار
 که بانگ خروشی رسد آشکار!



باب چهاردهم

سپس گفت عیسی به خاصان خویش «نباشید یاران نزار و پریش به ایمان یزدان شوید استوار بمانید در مهر من پایدار فراوان بود جای نزد پدر روم من که حاضر نمایم مکان شناسید آن جای بی اشتباه» ولی گفت توما که «بنمای راه» منم راه و هم راستی و حیات مگر آن که اول بر من شتافت پدر گر شناسی، شناسی پسر! صدایش ز من جمله بشنیده اید» پدر را نشان ده به ما یک نظر» «مرا گر ببینی، ببینی پدر چو بینی تو در پیش رویت پسر! منم در خدا و خدا در من است! بود کار من حکم او سراسر خدا می نماید به قلبش حلول گنه کار در نزد من ایمن است شتابید ای خلق، دنبال من

به نزد پدر هیچ کس ره نیافت چو من را شناسی، شناسی پدر که روی پدر را کنون دیده اید فیلیپس بدو گفت «ای راهبر! بدو گفت عیسی ز روی بصر چگونه تو خواهی به بینی پدر؟ ندانی که این گفته بس متقن است بود گفته هایم همه از پدر مرا هر که کرد از ارادت قبول منم در خدا و خدا در من است و گر نه به نیروی اعمال من

هر آنکس که ایمان به من از صفا ره برد
 نمائید بسی کارهای عظیم
 دهم آن چه خواهید، انجام من
 جلالی که بیرون بود از خیال
 عطا می نمایم به حد کمال
 مراعات احکام من هم رواست
 که بخشد تسلی دهنده دیگر
 کند روح قدوس را او عطا
 نبیند چو آن را به چشم حسد
 بمانید در او و او در شما
 شوم بار دیگر شما را ندیم
 ولی روح من هست نزد شما
 شما هم، چنان زنده خواهید بود
 که من در خدا و خدا در من است
 از این رو ز خلق جهان ایمنید
 کند از محبت ادا وام من
 به مهر خداوند باشد قرین
 کنم خویشتن را به روحش عیان»
 ولی از تلامیذ شخصی دیگر
 به ما ها و لیکن نه بر این جهان!
 بگفتا چگونه کنی خود عیان؟
 یهودا - نه آن خائن بی بصر-

بدو گفت عیسی بدین سان سخن «که هرکس محبت نماید به من
 کند پیروی بس کلام مرا شود او سزاوار نام مرا
 به مهرش پدر می شود استوار بیانیم و گیریم نزدش قرار
 هر آن کس ندارد محبت به من نگیرد ز من گوش هر گز سخن
 سخن های من نیست از من تمام بگفتم سخن های خود را کنون
 بود از خدای پدر این کلام ذ روح القدس فیض آید فزون
 هر آن کس ندارد محبت به من نگیرد ز من گوش هر گز سخن
 خدایش فرستاده نزد شما تسلی دهنده است روح خدا
 به نامم اگر روح ظاهر شود همه چیز ظاهر کند بر شما
 نهان ها کند فاش روح خدا شما را دهم فیض و صلح و سلام
 دهم جان خود را در این ره تمام نباشد اندوهناک و نزار
 که زین پس نگیریم به دنیا قرار اگر بود مهرم به دل ها پدید
 از این گفته بس شادمان می شدید چو روی آوردم من به سوی پدر
 که باشد جلالش ز من بیشتر کنون گفتم از پیش تا بشنوید
 که واقع چو گردد به من بگروید نباشم دیگرمن در این روزگار
 رئیس جهان چون شود آشکار رئیس جهان را ز من بهره نیست
 که شیطان و آقای دنیا یکی است جهان تا بداند که مهر پدر
 شده آشکارا کنون در پسر به مهر پدر ثابت و استوار
 بیانید ای دوستانم کنون از این جا شتابیم با هم برون»

باب پانزدهم

چو تاک حقيقى منم بر بشر بود باغبانم خدائى پدر
 نيارد اگر شاخه ميوه پديد پس آن باغبان شاخه خواهد برييد
 ولی گر شود شاخه اي بارور شود پاک تا بر دهد بيستر
 شنيديد چون گفته هاييم به جان شما پاک باشيد در اينجهان
 بمانيد در من و من در شما نيارد بر ار شاخه، گردد جدا
 شما شاخه هستيد و من همچو تاک بمانيد در من که باشيد پاک
 اگر من شوم در شما بر قرار بود ميوه هاي شما بي شمار
 اگر شاخه گردید از من جدا بماند کلامم اگر در شما
 فراوان اگر ميوه آريد و بار چو بر من محبت كند گردگار
 بمانيد در مهر من پا به جا
 بمانيد در مهر من پايدار مراعات حكم خدائى پدر
 چو گشتم ز سوي پدر رهسيپار
 که كامل شود شادی پيروان نمودم بدین سان کلامم بيان
 که حکم بود اين به نوع بشر محبت نمانيد بر يكديگر

بدان سان که کردم محبت به نوع ز روی صفا و رضا و بطوع
 نکرده کسی این چنین در جهان
 که جان را نهد در ره دوستان
 نخوانم شما را از این پس غلام
 ولیکن شما را بخوانم چو دوست
 نمایم کرم هر چه خوب و نکوست
 شدید از جلال خدا بهره ور
 بگفتم شما را کلام پدر
 شما خود نگشتهند نزدم روان
 نمودم مقرر برای شما
 بماند همان میوه ها پایدار
 شما را کنم حکم بار دیگر
 محبت نمایند بر یکدیگر
 جهان گر شما را نماید جفا
 نباشد چون زین جهان فسون
 نمودم شما را چو من انتخاب
 بگفتم شما را بدین سان کلام
 کند دشمنی با شما دهر دون
 به دنیا از آنید اندر عذاب
 که ارباب برتر بود از غلام
 شما را بود حال دیگر خراب
 نمایند اجرا مرام شما
 شما را به دنیا بسی رنج هاست
 خدای فرستنده را دشمن اند
 بشر بود وارسته از انتقام
 چو هستید در گمرهی سر نگون
 بهانه ندارید لیکن کنون
 هر آن کس که دشمن شناسد مرا
 بود دشمن ذات پاک خدا

نمیشد اگر معجزاتی عیان گناهی نمی بود بر مردمان
 و لیکن چو دیدند و دشمن شدند قدم در طریق شقاوت زدند
 شریعت نوشته بر این قوم پند که بیهوده مردم مرا دشمن اند
 و لیکن چو روح القدس در رسد به نامم به دنیا شهادت دهد
 که آن روح صادر شود از پدر فرستد همان را به دنیا پسر
 شما نیز باشید شاهد مرا چو بودید در نزدم از ابتداء».

باب شانزدهم

«بگوییم شما را صریحاً چنین
 شما را برون از کنایس کنند
 بباید زمانی که قتل شما
 چو باشند عاری ز فیض پسر
 من این گفته ها را کنون گفته ام
 به سوی فرستنده عازم شوم
 بود رفتن من به سود شما
 کند بر جهان روح حق داوری
 گناه بشر هست اکنون همین
 کند روح حق زان عدالت شعار
 کند داوری روح بر مردمان چو محکوم گشته رئیس جهان

مرا هست بس گفته های دگر ولی نیست اکنون شما را بصر
 و لیکن چو روح القدس در رسد شما را به نیکی هدایت کند
 چو آن روح ننماید از خود بیان هر آن چه شنیده نماید عیان
 ذ آینده آن روح گوید خبر مرا می دهد عزت و جاه و فر
 رساند خبر او ز من بر بشر بود مال من هر چه دارد پدر
 نبینید اندک زمانی مرا ولی باز با من شوید آشنا
 از آن رو که نزد پدر می روم تلامیذ مبهوت از این بیان
 سوی جاودافی سفر می روم» نکردند آن بی دلان فهم آن
 «چو مقصود عیسی ز «اندک زمان»
 نهان بود در نزد آن پیروان
 بدانست عیسی چو افکار شان
 خیالات و گفتار و پندار شان
 بگفتا به آنان که «دایم سؤال،
 جوابش بگوییم کنون بی ملال
 به دنیا نبینید ظاهر مرا
 بگفتم که اندک زمانی، شما
 ذ من بشنوید آمین آمین
 شما چون بگیرید بر من عزا
 عزای شما شادمان شود!
 کشد درد، مادر چو طفلى بزاد
 چو طفلى که زانید شادش کند
 بدین طور اکنون شما در غمید
 و لیکن به بینم شما را چو باز
 ندارید دیگر به دنیا نیاز
 همه خوش دل و شاد و زنده روان
 بمانید مسرور تا جاودان

در آن دم نباشد شما را سؤال که یابید از من بدین سان جلال
 چو خواهید چیزی بنام پسر عطا مینماید خدای پدر
 نجستید چیزی ز من تا کنون که بخشم شما را سعادت فزون
 بخواهید از من ز روی صفا که حاجت نمایم شما را دوا
 بگفتم مثل تا که کامل شوید چو گشتید در مهر من استوار
 چو چیزی بنام تقاضا کنید به حق من معرف نگردم دگر
 شده مهر حق بر شما ها پدید چو ایمان شما را بود رهنما
 بلی، آمدم من ز نزد خدا جهان را دو باره نهم پشت سر
 تلامیذ گفتند پس یا مسیح کنون گشت واضح به ما از قیاس
 دگر نیست لازم سؤال و جواب که واقف شدی تو به اسرار ما
 بدانیم اکنون که هست از خدا چنین گفت عیسی تلامیذ را
 رسیده زمانی که ترکم کنید پراکنده هر یک بسوئی روید
 گذارید تنها مرا در جهان پدر باشدم همدم مهربان

شما را شدم رهنمون از کلام که در من بیابید صلح و سلام
به بینید بس رنج ها در جهان ولی باز باشید اندر امان
که من یافتم در جهان سر به سر ز لطف خداوند فتح و ظفر»

باب هفدهم

چو بنمود عیسی بدين سان بیان نظر کرد آن گه سوی آسمان
بگفت «ای پدر ساعتم در رسید
که گردد جلالت به انسان پدید
پسر را جلالش بده از کمال
که او هم ببخشد پدر را جلال
چنان قدرتش داده ای بر پسر
که بخشد حیات ابد سر بسر
حیات ابد را چنین دان یقین
که باشد خدا واحد و راستین
که عیسی بود در حقیقت مسیح
رسانید امور تو را بر کمال
جلالی که بود از ازل بی زوال
جلام بدادی تو تا جاودان
نمودی گرامی به انسان مرا
نمودند ادراک با احترام
هر آن چه نمودی عطا بر پسر
شده جمله صادر ز نزد پدر
سپردم بدیشان کلام ترا
نمودند از روی ایمان قبول که باشم ز نزد پدر من رسول

که باشند خاصانم از آن تو تو خود از منی و منم زان تو
 مرا بهر خلق جهان نیست باک خدایا مکن دوستانم هلاک!
 که بر من عطا کرد دنیا پدر که گردد نمایان جلال پسر
 شوم من از این پس ز دنیا نهان
 تو ای سرور خلق و قدوس پاک
 که باشند با یکدیگر متحد
 بنامت عزیزان نگه داشتم
 اگر مرد پور هلاکت چه باک
 به پور هلاکت رسد زان عذاب
 کنون ای پدر عازمم سوی تو
 از این مژده دادم شما را خبر
 چو کردم به خاصان کلامت عطا
 چو خاصان نباشند از این جهان
 مرا نیست خواهش ز تو ای پدر
 ز شر شیران نگهدار شان
 بدله بهره از راستی جمله را
 همان سان که دادی مرا بر جهان
 کنم خویش تقدیس چون خواستی
 ز هر حبیبان بخواهم حیات
 که گردند جمله به وحدت غنی
 بدان سان که من در تو، تو در منی

که گردند جمله بما متحد بگردند مردم به من معتمد
 مرا ای پدر، تو فرستاده ای جلال و سعادت به من داده ای
 نمودم جلالت به خاصان عطا که گردند جمله یکی در خدا
 منم در دل دوستان مستقر تو خود مستقر در منی، ای پدر
 که در وحدت جملگی متحد جهان بر نجات شود معتقد
 که داند فرستنده من خداست
 بدان سان که کردی محبت به من
 خدایا به خاصان ببخشا رفاه
 جهان از غرور و گناه ای پدر
 که نامت بدیشان معرف شدم
 که مهری که بر من نمودی عیان
 بمانم بدلهاشان تا ابد
 که پیوسته فیضم به ایشان رسد»

باب هژدهم

سوی ارض قدرون به باگی روان سپس گشت عیسی و هم پیروان
 چو عیسی برفته در آن بار ها یهودای خانن به باغ آشنا
 گروهی ز مستخدم و لشکری یهودا نمود از غصب رهبری
 مسلح روانه شده سوی باغ بدین گونه با مشعل و با چراغ
 اگر چه همه چیز از غیب دید ولی گفت عیسی «کرا طالبید؟»

بگفتند «آن عیسی ناصری!» بگفتا «منم حاضر داوری»
 یهودای خانن به همراهشان که او را دهد بر جماعت نشان
 چو عیسی بیان کرد پاسخ چنین
 دگر باره پرسید، بی ترس و بیم
 بگفتند «آن عیسی ناصری!»
 اگر در حقیقت مرا طالبید
 چو کرده نبوت بدین سان کلام
 چو پطرس بر آورد تیغ از نیام
 که نامش ملوک و بد او آن زمان
 به پطرس چنین گفت عیسی کلام
 نشاید که باشد گریزان پسر
 ببستند عیسی به قید گران
 قیافا یکی بود از کاهنان
 (قیافا زمانی چنین گفته بود
 که «یک تن اگر بهر قومی فناست
 تلامیذ و پطرس ولی هم چنان
 یکی از تلامیذ محبوب او
 چو شاگرد محبوب معروف بود
 پس او شد به دنبال عیسی روان
 چو پطرس به بیرون در مانده بود

مر او را همان لحظه داخل نمود

کنیزی که دربان آن خانه بود به پطرس چنین گفت حین ورود:
 «تو شاگرد اونی شناسم ترا» بگفتا «نیارم من او را بجا»
 غلامان به اطراف آتش شدند ز سرما چو جمله ستوه آمدند
 چو می کرد پطرس تن خویش گرم بسی داشت از گفته خویش شرم

☆☆☆☆

سپس کرد حنا ز عیسی سوال که گوید دعاوی و هم شرح حال
 بدو گفت عیسی که «من آشکار سخن گفته ام بر صغار و کبار
 به هیکل چو بودند قوم یهود بگفتم در حضور شهود
 نکردم بیان من اندر خفا از این رو سوال نباشد بجا
 بپرس از همه طرز گفتار من که مردم گواهند بر کار من
 در آن دم یکی خادم بی خرد که آیا چنین مینمانی خطاب
 چنین گفت عیسی به مرد دنی: «طپانچه چرا بر رحم میزی؟
 اگر گفته هایم بود ناصواب به فرمان حنا سر کاهنان
 به نزد قیafa فرستاده شد ببستند عیسی به بند گران
 در اطراف آتش تنی چند بود بگفتا «تو شاگرد اونی یقین»
 یکی از کسان ملوک غلام به پطرس چنین گفت آن گه کلام
 که «در باغ آیا ندیدم ترا؟» بگفتا یقیناً ندیدی مرا!»

در آن لحظه با رنج و آه و فسوس بیامد بگوشش صدای خروس!
 پس آنگه کشیدند عیسی برون ز نزد قیافا به دیوان درون
 همان دم بشد بامداد آشکار به دیوان نشد هیچ کس را گذار
 درون هر که می رفت ناپاک بود چو بود آن زمان عید فصح یهود
 بگفتا «چه دارید دعوی کنون؟» پیلاطس ز دیوان بیامد برون
 نمودیم او را برت رهسپار بگفتند «چون او بود زشت کار
 بدان سان که فرموده شرع شما!» پیلاطس بگفتا «دهیدش جزا
 که «در شرع ما نیست کشتن صواب» یهودان بگفتند اندر جواب
 ز مرگی که کرده نبوت صریح درون شد پیلاطس به دیوان خویش
 بگفتا بیارند عیسی به پیش بگفتا «تونی پادشاه یهود؟»
 در آن لحظه عیسی بدو رو نمود بگفتا که «آیا تو گوئی چنین؟
 و یا نقل نمانی از سایرین؟» پیلاطس بگفتا «ندانم چه بود
 نباشم من از پیروان یهود سپردند قوم تو و کاهنان
 که اکنون نمایم ترا امتحان چه کردی که هستند مردم کنون
 ترا از روی کینه تشنه بخون؟» چنین کرد عیسی به پاسخ بیان
 «مرا سلطنت نیست از این جهان اگر سلطنت داشتم در جهان
 به پیکار پرداختی پیروان نبودم بدین گونه تسلیمshan
 نباشد مرا سلطنت زین جهان پیلاطس بگفتا «تونی پادشاه؟»
 بگفتا «نکردی کنون اشتباه! تو گوئی منم پادشاه بشر
 از این رو شدم بر جهان جلوه گر

که بر حق شهادت دهم در جهان ره راستی را نمایم عیان
 که هر کس بود پیرو راستی پنیرید مرا بی کم و کاستی»
 پیلاطس سپس رفت نزد یهود بگفتا «در این مرد عیبی نبود
 شماراست در عید آئین چنان که آزاد سازم یکی بهر تان
 همین «پادشاه» اگر مایلید در این عید اکنون مرخص کنید»
 نمودند فریاد قوم تباہ که «آزاد منمای آن پادشاه!
 برابا، برابا تو آزاد ساز!» برابا، که بد رهزنی حیله باز!

باب نزد هم

پیلاطس چو بود آن زمان دادرس بزد تازیانه به عیسی سپس
 نمودند آماده تاجی ذ خار نهادند بر فرق آن تاجدار
 بکردند پس جامه ای ارغوان به اندام عیسی تمسخر کنان
 بگفتند «ای پادشاه یهود ترا جمله گونیم حمد و درود!»
 طپانچه برویش ذ پستی زندن!
 پیلاطس چنین گفت بار دیگر که «آوردم او را برون زین نظر
 که در او ندیدم خطأ و زیان» سپس خواست عیسی بر مردمان
 بر اندام او جامه ارغوان بسر تاج خاری، کنون شد عیان
 پیلاطس بگفتا که «اینست آن!» سپس کاهنان و همه مردمان
 ذ پستی نمودند جمله ندا «صلیبیش نما، صلیبیش نما!»

پیلاطس بگفتا «صلیبیش کنید ولی نیست در او خطای پدید»
 یهودان بگفتند او را جواب
 چو او خوانده خود را پسر خدا»
 بسی گشت اندیشناک و پریش
 بگفت «از کجا آمدی ای جناب!»
 پیلاطس بگفتا که «ساكت مشو
 مرا آن چنان قدرتست ای غریب
 بدو گفت عیسی «خدای پدر
 ولی آن که بر من خیانت نمود
 پیلاطس به دل داشت این قصد را
 فغان بر کشیدند قوم جری
 چو خواند کسی خویش را پادشاه
 چو پیلاطس از قوم این را شنید
 بحیانه بگرفت آن گه قرار
 که بود آن زمان فصح عید یهود
 پیلاطس چنین کرد آن گه ندا
 نمودند مردم هیاهو بپا
 پیلاطس بگفتا که «شاه شماست
 بگفتند «جز قیصر تاجور
 پیلاطس سپس خواست عیسی بروں
 نداریم ما پادشاهی دگر»
 سپردش بدان قوم گمراه دون

که مصلوب سازند او را ز طیب نهادند بر دوش عیسی صلیب
 روان گشت عیسی سوی جلجتا که گردد صلیب و ببیند جفا
 نمودند عیسی به بالای دار دو تن دزد هم در یمین و پسار
 پیلاطس بیاویخت لوحی چنین فراز صلیب خداوند دین
 که «اینست آن عیسی ناصری
 نوشتند آن لوح بر سه زبان
 بدین گونه معمول بود آن زمان
 به لاتین و عبری نوشتند آن
 زبان دگر لفظ یونانیان
 به پیلاطس آن گه نمودند روی
 دئیسان بد طینت کینه جوی
 بگفتند «ننویس شاه یهود
 که او خویشتن را چنین خوانده بود»
 «نوشتم من آن لوحه دیگر تمام»
 پیلاطس بگفتا بدین سان کلام
 به سرباز ها جامه اش شد نصیب
 چو عیسی نمودند این سان صلیب
 فکنندند قرعه همه روی آن
 ولی ماند پیراهنش در میان
 نبوت شده در کتاب این سخن
 که «کردند تقسیم دستار من
 به قرعه گرفتند از من ردا»
 نگه کرد عیسی، بدان حاضران
 نبوت نموده چنین انبیاء
 به همراه مادر روان خواهش
 بشد مهر مادر در آن دم پدید
 بشد مریم مجذلیه هم عیان
 چو «شاگرد محبوب» خود را بدید
 (چو فرزند خود این جوان دوست دار)
 بفرمود بر مادر داغدار
 به شاگرد فرمود «این مام تست
 ز مادر مراعات بنما درست»
 (چو مادر به شاگرد عیسی سپرد
 همان لحظه او را به منزل پرورد)

چو باید که انجام باید کتاب بگفتا «کنون تشهه ۱ م بهر آب»
 پر از سرکه یک ظرف آماده بود
 پس اسفنج را بر نی افراشتند
 چو بگرفت آن سرکه عیسی به کام
 سر خویش افکند سوی زمین
 شکستند از دزدها ساق پای
 به عیسی چو آن گاه رو تافتند
 یکی کرد نیزه به جنبش درون
 چنین گشت تکمیل قول کتاب
 «کز از استخوانی شکسته نشد
 چنین باز گفته کتابی دیگر
 جوانی که عیسی دلش را ربود
 همان یوسف از اهل رامه بدی
 از او خواست آن پیرو تابناک
 نیقدیموس آن اوستاد بہود
 به آئین شرع بہود آن زمان
 کفن پیچ کردن اندام او
 به نزدیک آن جا یکی بوستان
 یکی گور تازه در آن بوستان

باب بیستم

چو روز نخسین هفته رسید در آن دم که تازه سپیده دمید
 بشد مریم مجلیه روان سر قبر استاد موبه کنان
 چو آمد سر قبر را باز یافت سپس رفت و گفت این تفاصیل نیز
 بشاگرد عیسی که بودی عزیز بگفتا «خداآوند را برده اند
 چو آن دو شنیدند زان زن بیان چو «شاگرد» در پیش پطرس دوید
 چو خم شد به بالای قبر آن زمان بماند او همان جا که پطرس رسید
 کفن مانده خالی در آن تنگنا چو شاگرد محبوب دید این چنین
 بشد راسخ اندر ره راستین نفهمیده بودند چون او کلام
 که از قبر عیسی نماید قیام سوی خانه گشتند آن دو روان
 سر قبر مریم بشد نوحه خوان چو گریان بشد خم به بالای گور
 فرشته دو تن کرد بر او ظهور بر اندامشان جامه های سپید
 به بالا و پائین نشسته پدید بگفتند با مریم دل فگار
 که «گریان ترا هست اینجا چه کار؟» بگفتا «خداآوند را برده اند
 ندانم کجا خاک بسپرده اند»

عقب چو نگه کرد عیسی بدید ولی با غیبان بر خیالش رسید
 بگفتا «بدن را اگر برده ای بگو، خاک آن را کجا کرده ای؟»
 چنین کرد عیسی به مریم خطاب که «ای مریم» او گفت «ربی» جواب
 بگفتا که «دستم مزن این زمان که سوی پدر هستم اکنون روان
 کنون نزد اخوان من شو روان بگو من، به نزد پدر می روم
 که باشد پدر بر همه حاکیان به آن ها بکن این پیام بیان
 بر کردگار بشر میروم که باشد پدر بر همه حاکیان
 خدای من و خالق این جهان چو بشنید مریم سخن ها چنان
 به نزد تلامیذ شد او روان بگوشم سخن هاش بشنیده ام
 در آن شب تلامیذ زار و فگار به یکشنبه این امر شد آشکار
 ز ترس مجازات قوم بهود شده جمع جانی که در بسته بود
 ز دیدار او غم ز دل ها زدود سپس دست و پهلو به آنان نمود
 بفرمود آن گه بدین سان کلام دگر باره گفتا «شما را سلام»
 من اکنون شما را شوم راهبر» «همان سان که کرده روانه پدر
 بشد روح خالق در آنها پدید سپس روح قدسی در آنها دمید
 گناهان به بخشید زین پس شما بگفتا که «باید روح خدا
 چو روح خدا هست اندر شما» هر آن کس به بخشید بخشید خدا
 چو بشنید این را تعجب نمود و لیکن در آن جلسه تو ما نبود
 بگفتا «بزرگ است نام مسیح چو آگاه شد از قیام مسیح
 شوم منکر این حقایق ز بیخ ولی تا که من ننگرم جای میخ

نبینم چو با چشم پهلوی او به ایمان نگردم روان سوی او»
 پس از هشت روز دیگر دوستان شده جمع و توما هم اندر میان
 که ناگاه عیسی تجلی نمود بگفتا «عزیزان شما را درود»
 به توما سخن گفت عیسی چنین که «اکنون بیا جای زخم ببین!
 بین خوب این زخم پهلوی من کنون بی تأمل بیا سوی من»
 چنین گفت توما «خداآوند من» بدو گفت عیسی که « بشنو سخن
 تو ایمان پس از دیدن آورده ای به تحقیق کاری نکو کرده ای
 ولی بر روان کسی آفرین که نادیده ایمان بوی شد قرین!»
 کرامات عیسی بود بی شمار کنون گفته شد از روی اختصار
 ولی این سخن کوتاه است و صریح که دانید عیسی بود آن مسیح
 شناسید فرزند یکتا خدا به نوع بشر منجی و رهنما
 به ایمان عیسی شوید استوار شوید از حیاتش همه کامگار

باب بیست و یکم

دیگر باره عیسی بشد آشکار به یاران نیکو، به دریا کنار
 یکی روز پطرس ز یاران جدا به همراه شش تن ز شاگردها
 بگفتا «پی صید ماهی رویم» بگفتند «ما نیز راهی شویم»
 به کشتی شدند آن رفیقان سوار به دریا نمودند آنان گذار
 در آن شب نشد صید شان کامیاب ز ناکامی آشفته و در عذاب

و لیکن چو صبح دگر در رسید به ساحل شد آن گاه عیسی پدید
 تلامیذ بودند زار و پریش شناسا نگشتند استاد خویش
 بدیشان چنین گفت استاد شان
 بگفتند «نی» گفت عیسی چنین
 فگندند پس بر یمین دام خویش
 چو شاگرد محبوب دید آن جناب
 «خداآوند را بین!» چو پطرس شنید
 رفیقان دیگر به زورق روان
 به خشکی چو گشتند آن گه روان
 چنین گفت عیسی که «ماهی ز دام
 کشیدند آن دام را پیروان
 ز یکصد فزون بود و پنجاه وسه
 چنین گفت عیسی چو آن جمع دید
 ذ عیسی نکردند آنها سؤال
 چو بشناخته جمله استاد شان
 قدم پیش بنهاد پس اوستاد
 برای سوم بار بعد از قیام
 خوراک همه چون به پایان رسید
 که «شمعون فرزند یونا مگر
 بگفت «ای خداوند والا تبار ذ مهر تو باشد دلم بی قرار»

بگفتا «بده بره هایم خوراک!» دگر باره فرمود آن ذات پاک
 که «شمعون فرزند یونا مگر بود مهر من در دلت مستقر؟»
 بگفت ای خداوند روی زمین به مهرت بود جان و روح عجین!
 چنین گفت عیسی بدو آن زمان که «می باش بر گوسفندان شبان»
 سوم بار عیسی بپرسید از او که «داری مرا دوست بی گفتگو؟»
 بشد پطرس آنگاه مخزون و زار بگفتا که «ای زاده کردگار!
 تو آگاه هستی ز اسرار من که مهرت بود کار و پندار من»
 بگفتا «بده گوسفندان غذا به آنان بشو رهبر و رهنما!
 بگویم ترا، آمین، آمین که بودی زمان جوانی چنین:
 به بستی کمر را و کشتی روان و لیکن چو پیری ترا در رسد
 فتور و زیان بر تو روی آورد کنی دست خود سوی مردم دراز
 برندت کسان بر نشیب و فراز به بندند مردم ترا دست و پا
 برندت بجائی که داری ابا» از این گفته مقصود عیسی چنان
 که موتش بدین گونه گردد عیان
 نگه کرد پطرس بدید آن زمان
 (همان شخص که عیسی بسی داشت دوست)
 بگفت سپس «در پیم شو روان»
 که شاگرد محبوب دنبال اوست
 سپس گفت پطرس به عیسی چنین
 بدو گفت عیسی «ترا کی سزا است
 ترا چه؟ اگر من بخواهم چنین که زنده بود تا دم واپسین
 به دنبال من باش اکنون روان» چنین یافت شهرت بر دوستان

که شاگرد محبوب آن انجمن نبیند دگر مرگ را در بدن
 و لیکن نفرمود عیسی چنین که «با مرگ هر گز نگردد قرین!»
 ولی گفت «گر من اراده کنم که بر او حیات و سعادت دهم
 ترا کی سزد خرده بر کار من؟ ندانی چو اسرار رفتار من!»
 که شاگرد محبوب باشد همان که بنوشهه بر خلق این داستان
 که داده شهادت به خلق جهان بود راست گفتار او بی گمان
 بود کار عیسی فزون از حساب نگندج کمالات او در کتاب
 جهان گر شود دفتر و هم قلم نشاید که در وصف او زد رقم
 به تفصیل اگر جمله گفته شود جهان کی کفایت بدانها کند؟

پایان

